

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. október 31.

bb. 4. pályázati felhívás a magyar néphadsereg katonai főiskoláira való jelentkezésre

1/vt/tr/zs/rj la

1969. október 31.

a honvédelmi miniszter - a belügy- és a művelődésügyi miniszterrel, valamint a kisz központi bizottságának első titkárával egyetértésben - pályázati felhívást adott ki a katonai főiskolákra történő jelentkezésre. a felhívás értelmében pályázhatnak mindazok a 21. életévüket még b nem töltött ifjak, akik hivatásuknak érzik a dolgozó nép fegyveres szolgálatát, s a néphadsereg, a határőrség, illetve a karhatalom hivatásos tisztjei akarnak lenni. felvételre azok jelentkezhetnek, akik középiskolai tanulmányaikat az 1969-70 oktatási évben befejezik, vagy már korábban befejezték. a jelentkezés további feltételei: erkölcsi, - politikai megbízhatóság, feddhetetlen előélet, fizikai alkalmasság a katonai szolgálatra, magyar állampolgárság, nőtlen családi állapot.

a katonai főiskolákra pályázók jelentkezési lapot a középiskola igazgatójától, az előző években végzett /sorkatonák is/ az illetékes kiegészítő parancsnokságtól kapnak. a felvételüket kérők jelentkezési lapjukhoz mellékeljék sajátkezűleg írt részletes önéletrajzukat, születési anyakönyvi kivonatukat, az erkölcsi bizonyítványt, a korábban végzetek az érettségi bizonyítványt is. a jelentkezési lapot - a mellékletekkel együtt - a középiskolát ebben a tanévben végzők az iskola igazgatójának, a korábban végzetek a kiegészítő parancsnokságnak, a sorkatonai szolgálatot teljesítők pedig parancsnokságuk személyügyi tisztjének adják át.

/folyt.köv./

MA

bb. 1. /pályázati felhívás.....1. folyt./rj

a pályázók matematikából és fizikából írásbeli vizsgát tesznek, ezt 1970 februárjában tartják megyénként. a márciusban, illetve áprilisban sorra kerülő további vizsgákat budapesten, a Zalka máté katonai műszaki főiskolán bonyolítják le. a vizsgák pontos idejéről a főiskolák a kiegészítő parancsnokság, illetve parancsnokságuk útján értesítik a pályázókat. a felvételi vizsga eredményéről 1970 május 1-ig ugyancsak a főiskolák tájékoztatják az érdekelteket. azok a fiatalok, akiket nem vesznek fel, - ha egyidejűleg más felsőoktatási intézménybe is jelentkeztek - ott felvételi vizsgát tehetnek.

a katonai főiskolákon a tanulmányi idő négy év. a főiskolákon szerzett oklevelek - a parancsnoki, vagy technikus szaktól függően - a polgári életben általános iskolai tanári, illetve felsőfokú szaktechnikus munkakörök betöltésére jogosítanak.

a pályázat beküldésének határideje 1970 január 31.
/mti/

--

bb. 2. kétezer régi hanglemez

vid/ká/rj cz

1969. október 31.

husz éve gyűjti a hanglemezeket balázs lajos ötvenhét éves karancsaljai nyugdíjas bányász. mintegy kétezer darabos gyűjteményében megtalálhatók a századeleji felvételek, király ernő, fedák sári, és más színészek, előadóművészek hanglemezei. a nyugdíjas bányász gyűjtőszervezetére felügyelt a salgótarjáni józsef attila művelődési központ. elhatározták, hogy novemberben a művelődési központ klubjában bemutatják balázs lajos gyűjteményét, s ebből az alkalomból megrendezik a megyei hanglemezgyűjtők első találkozóját, és hanglemezburzsját. /mti/

--

- 2 -

M

bb. 3. rózsavásár

1 jf/gk/zs/gy/La

1969. október 31.

a kertészeti kutató intézetben az utóbbi évek legnagyobb szabású rózsavására kezdődött meg október végén. az intézet munkatársai háromezer fajta közül válogatták ki azokat a virágokat, amelyek a rózsakedvelők elültethetnek majd kertjükben. az idén összesen 80 ezer tövet adnak el, közöttük olyan külföldi újdonságokat, mint a cseresznyepiros caravelle-t, a maria callast, az égőpiros francitát, a bársonyos lancastruabt és a penicillin feltalálójáról, dr. felmingről elnevezett pompás rózsát. a legújabb magyar újdonságokból is válogathatnak majd a virágkedvelők; a barackszinű „budatétény”, az intézet munkatársainak egyik sikeres nemesítése. mellette a piros „sasad”, és a rózsaszín „tiszta”, számíthat sikerre. a rózsavásáron azokat a fajtákat bocsátják a vásárlók rendelkezésére, amelyek a hazai klímaviszonyok között a legjobb tulajdonságokat mutatják. /mti/

--

bbm 4. magyar bor-siker kölnben

1 sz/gk/1e/gy/La

1969. október 31.

a hungexpo rendezésében négy magyar vállalat vett részt a kölnben megrendezett anuga elnevezésű élelmiszeripari vásáron. a magyar kiállítók jelentései számottevő üzleti sikerről szólnak: a vásár idején három és félmillió márká értékű árut adtak el, főképpen borkétféletet, édességeket és konzervipari termékeket. végleges összesítések szerint 15 750 hektoliternyi italt vettek meg a külföldi kereskedők, vállalatok. kelendők voltak a magyar édességek is, ezekből napok alatt 1 250 000 márká értékűre kaptak megrendelést a magyar szállítók. a növényi konzervek is egyre inkább betörnek a nyugat-európai piacokra, ezt jelzi a 150 000 márkás kölni megrendelés is. a későbbi szállításokról nemcsak nszk-beli, hanem angol, olasz és francia cégek is tárgyaltak a monimpex, az agrimpex, a hungarofruict és a terimpex megbízottalval. /mti/

--

bb. 7. kenyérkiállítás

1 gl/gl/1e/gy/La

1969. október 31.

őskori lepény-töredék - aggteleki lelet - is látható lesz a mezőgazdasági muzeum november végén megnyíló kenyér-kiállításán. eredeti tárgyakkal, makettekkel, leírásokkal, stb. mutatják majd be a gabonatermesztés, az őrölés- és a sütéstechnika fejlődését. a kiállítás anyagát számos mezőgazdasági és ipari intézménytől gyűjtötték össze. /mti/

--

- 3 -

M

bb. 5. biológiai derítő - ellenőrző szolgálat - megóvják az ipari szennyezéstől a balatont

vid/ká/rj cz

1969. október 31.

barta éva, az mti veszprémi tudósítója jelenti:

átadták rendeltetésének a fűzfői nitrokémia új biológiai derítőt, amely naponta 2000 köbméter szennyvizet tisztít meg a szerves anyagoktól. a különböző, melyben tenyésztett baktériumtörzsek élő iszapot képeznek, és valósággal felfalják a szennyeződést. a 14 millió forintos beruházással épített biológiai derítő a maga nemében egyedülálló hazánkban.

az üzem az utóbbi hat évben összesen 130 millió forintot fordított a levegő és vízszennyezés csökkentésére. erre a célra külön kutatócsoportot és önálló laboratóriumot hoztak létre. az itt dolgozó szakemberek azt kutatják, hogy miként lehet összehangolni a hat ezer embert foglalkoztató gyáróriás és az üdülővidék érdekeit. első lépésként felülvizsgálták a gyártmánystruktúrát és javaslatokat tettek technológiai módosításokra is. véleményükre alapozva több vegyianyagot, elsősorban fenol származékot töröltek termékeik listájáról. a naponta keletkező 8000 köbméter szennyvíz jelentős részét semlegesítéssel, különböző kémiai eljárással ártalmatlanná tették, a fennmaradó kétezer köbméter tisztítására pedig az új biológiai derítő hivatott. így gyakorlatilag már nem kerülhet ki mérgező anyag a fűzfői nitrokémiától.

az esetleges technológiai hibák azonban növelhetik a szennyezés mértékét, s ezért megszervezték az egész gyárat beható ellenőrző szolgálatot. a műszerek és érzékelők rendszere állandóan figyeli a víz és légszennyezés mértékét és azonnal jelzi a technológiai hibákat, amelyekért az illetékes üzemek vezetői a felelősségre vonják, sőt megbírságozzák. a környező szántóföldeken tíz kilométeres körzetben kísérleti parcellákat jelöltek ki és a mosonmagyaróvári agrártudományi főiskola munkatársaival vizsgálják, hogy nem került-e szennyeződés a víz folyásokból és a levegőből a növényi kultúrákba. a légszennyezés csökkentésére ülepítő, tisztító berendezéseket állítottak munkába.

a megszigorított ^{ott} műszaki ellenőrzések, valamint az értékes berendezések a gyár vezetőinek véleménye szerint már lehetővé teszik, hogy a balatonfűzfői nitrokémia közvetlen környezetét is üdülő vidékké nyilvánítsák. /mti/

.-

- 4 -

bb. 6. előre gazdát talált a könyvaukción sok kötete

i tf/gg/zs/gy/la

1969. október 31.

naponta százak fordulnak meg a liszt ferenc téri könyvklubban azon a kiállításon, ahol az állami könyvterejesztő vállalat - november közepére időzített - könyvaukciónak anyaga látható. a szemlélődésen túl már kilátásban levő vásárlások is jelzik a könyvrégiségek sikerét és az árverés iránti várakozást. ugyanis a kiszemelt kötetekre a könyvgyűjtők már a kiállításon tehetnek ajánlatot. ez gyakorlatilag az ákv-nak adott vételi megbízást jelent, s a vevő-jelöltnek akár el sem kell majd mennie az aukcióra. természetesen, ha az árverésen valaki túlllicitálja - a könyvtől elesik, a felajánlott összeg előre befizetett hányadát pedig visszakapja. a kipkiáltási árakról egyébként 180 oldalas katalógus tájékoztatja a közönséget. az első megbízások tanúsága szerint a kikiáltási összeg másfélszeresére értékelik a kiszemelt könyveket a gyűjtők.

érdemes megemlíteni, hogy maga a katalógus is könyvkunizum, hiszen 480 ó-kötetről ad részletes műleírást, közöl illusztrációkat, metszeteket. könyvaukción magyarországon utoljára egy emberöltővel ezelőtt volt. katalógust viszont ahhoz sem készítettek. most 24 forintért árusítják a 3 000 példányban nyomtatott könyv-kalauzt. nemcsak a kiállításon kapható, hanem valamennyi antikváriumban is.

a bemutatóra november 9-ig - naponta 10-től este 8 óráig - várják a közönséget. az árverésre november 15-én és 16-án lép működésbe az aukciók hagyományos „szerszáma”, a fakalapács./mti/

.-

bb. 8. kiállításra készül a letkési fafaragó

vid-gö/ká/gy/cz

1969. október 31.

a letkésen élő bergmann józsef nyugdíjas erdőszvadőr, kittenberger kálmán, neves afrika-vadász egykori vadőre, gyermekkorától csaknem minden szabadidejét fafaragással tölti. eleinte díszes faragású agancstüzlákkal, különböző vadásztrófeák gazdag motívumú fatalapzatával szerzett elismerést, de hamarosan kapósak lettek az élethűen megmintázott erdei állat-szobrocskái is. legszivebben őzeket, szarvasokat és a vadászkutyákat mintázott. az idős ember eddig több ezer figurát és dísz tárgyat - cigarettadobozt, asztali lámpát, hamutartót - faragott dió, hárs és cseresznyefából. bergmann józsef most kiállításra készül. a szobi járás fel-szabadulása alkalmából letkésen, szobon és szülőfalujában hamarosan kiállítja legsikerültebb faragványait./mti/

.-

- 5 -

bb 9. tanács- és vb-ülések a fővárosban

t gj/zs/ny La

1969. október 31.

a 8. kerületben a következő években 2500 lakást szánálnak és 3600 új lakást emelnek - közölte a józsefvárosi tanács pénteki ülésén dr. Suhajda József tanácselnök, aki a 4. ötéves terv-időszakban megvalósításra váró feladatokat ismertette. a kerületben a lakóházak átlagos életkora 76.8 év, s a főváros 30 000 szánálandó lakásából több mint 10 000 a józsefvárosban van. a tanácselnök bejelentette, hogy a fővárosi tanács budapesti utasításának korszerűsítésére 15 éves tervet készített, amely a kerületet közelről érinti, a tervek szerint ugyanis a kerepesi utat kiépítik, a hungária körut és a könyves kálmán körut gyorsforgalmi ut lesz, a nagyváradi téren, továbbá az üllői ut és a könyves kálmán körut, valamint a hungária körut és a kerepesi ut kereszteződésénél gyalogos aluljáró épül, s a calvin tér forgalmi rendezésére is sor kerül.

a többi tervről szólva a tanácselnök elmondta: a baross tér 8. szám alatt mintegy 6000 négyzetméter alapterületen kétemeletes szupermarket épül, s ezzel egyidejűleg bővítik a park szállót, a kerepesi ut és az asztalos sándor ut sarkán a környékbetiek ellátásának javítására élelmiszerbolt létesül. a kerepesi ut - hungária körut csomópontnál lakóház épül majd, amelynek földszintjén abc-áruház kap helyet. ezen a részen mintegy 3000 négyzetméter alapterületen piac is lesz, amelynek terveit a buváti készíti.

az ipari tanulók számának alakulásával foglalkozott a 6. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. megállapította: a kerületben kevés az olyan vállalat, szövetkezet, amely jól felszerelt tanműhellyel rendelkezik. problémát jelent a vidéki tanulók elhelyezése is. a szövetkezetek sem szívesen vállalkoznak tanulóképzésre, azért mert a már kész szakmunkások jó része más területen helyezkedik el. a magánkisiparosok is idegenkednek a szerződés kötésétől: az új törvény értelmében ugyanis több időt kell szánni az elméleti oktatásra, viszont egyes kisiparosok elsősorban munkaerőnek tekintik az ipari tanulókat.

az 1. kerületi tanács végrehajtó bizottsága a kerületi kisz végrehajtó bizottságával tartott együttes ülést, ahol az iskolák és a kisz-szervezetek kapcsolatáról tárgyaltak. megállapították: a kisz-vezetők ma már valóban partnerei az iskolák vezetőinek, akik az ifjúságot érintő minden kérdésben kikérik és meghallgatják véleményüket. különösen az utóbbi időben növekedett a kisz iskolái szerepe: kiemelten foglalkoznak a munkásszülők gyermekeivel, részükre tanulószobákat hoztak létre.

/folyt köv/

-6-

9.22/ny

Tó 920

bb 9. / tanács -folyt/ny

a fiatalok és a pedagógusok között kialakult jó kapcsolatot bizonyítja, hogy a diákok az iskola elvégzése után is nagy részt vállalnak a kisz-szervezetek munkájából; a gellértnegy utcai, a krisztina téri és a tárnok utcai általános iskolákat egyetemi éveik idején is rendszeresen felkeresik az „öregdiákok”, és segítik az ifjúsági szervezetek munkáját. /mti/

--

bb 10. ndk takarmánytároló a hortobágyon

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

a hortobágyi állami gazdaság borsósi kerületében, nem messze a csárdától az ndk-ból importált takarmány-tároló rendszert állítanak fel. a gépek és henger alakú fémtartályok megérkeztek a hortobágyra, s azokat német mérnökök irányításával a gazdaság szerelői állítják össze. összesen 24 tároló-torony lesz a rendszernek, amelyek 360 vagon termény befogadására alkalmasak. a tárolókat automatikus vezérlésű szállító szalagok hordják a takarmányt.

/mti/

--

bb 14. nemzetiségi népviselet-gyűjtemény baján

vid/ká/ny -cz

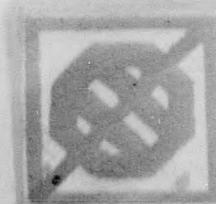
1969. október 31.

Értékes ruhadarabokkal gyarapodott a bajai múzeum népviselet-gyűjteménye. szeremből századelejei magyaros férfiruha, széles karimájú fekete kalap, bácsbokodról pedig több bunyevác ruha, s bajkó - télkabát - került a muzaumba. ezenkívül régi himzett ágycipőkkel, lázsiásokkal, továbbá az egykori bajai és mohácsi fazekások munkáival gazdagodott a gyűjtemény. a vidék népviseletét községenként és nemzetiségek szerint gyűjtik. eddig bátonyos, szeremle, dávod és nagybaracska adta a legtöbb népviseleti anyagot. /mti/

--
-7-

8.30/ny

Tó 920

bb 11. új másodlagos termelési módszer - 3,000.000 tonna többlet-
olaj délzalából

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

a délzalai olajmezők természetes hozamapadásának csökken-
tésére eddig többféle másodlagos termelési módszert alkalmaztak.
ezek közül a legfontosabb a rétegenergia vízzel való pótlása
volt. a dunántúli kőolaj és földgáztermelő vállalat mérnökei az ut-
többi években minden eddignél nagyobb hatásfokú másodlagos
termelési módszert dolgoztak ki és előbb laboratóriumi, majd a
gyakorlati kísérletek után megkezdték az üzemi alkalmazását.

az új módszer lényege: a kőolajat tároló rétegekbe szén-
dioxidot sajtolnak. a széndioxid pótolja a tároló réteg felhajtó
energiáját, söpri, a kutak felé hajtja az olajat. a segédener-
giaként szereplő széndioxid korlátlan mennyiségben rendelkezésre
áll bázakerettyén. négy kuton át eddig mintegy 10.000.000 köb-
méter széndioxidot nyomtak az olajtároló rétegekbe. a vizsgált
területeken máris észlelhető a hatás; ezekben a körzetekben a kutak
termelése számottevően emelkedett. a bázakerettyei széndioxidot
csőhálózaton Lovásziba és eljuttatják és munkára fogják. a mér-
nökök és geológusok megállapítása szerint az olajtermelés szolgál-
tatába állított széndioxid a következő 10-15 évben hozzávetőleg
3,000.000 tonna jó minőségű többlet-olaj kitermelését teszi lehető-
vé a délzalai olajmezőkön. /mt1/

..-

bb 12. újabb nemzetiségi ének- és táncgyűttes nőgrád megyében

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

nemzetiségi ének-és táncgyűttes alakult a nőgrád megyei
nőgrádsápon. ez sorrendben a hatodik nemzetiségi együttes, amelyet
a nőgrádi, berkenyei, nőtincsi, nézsai, ósagárdi után létrehoztak.
/mt1/

..-

bb 13. keskeny bordájú kordbársony

vid/j/ká/ny -cz

1969. október 31.

a pamuttextilművek székesfehérvári kikészítőgyárában két új-
donságot készítenek elő. az egyik a mosás után vasalás nélkül is
méretálló abrosz és szalvétakészlet. a szintetikus szálak alapanya-
got, a poliakril-nitrilt a jacquard gyár szövi.

a másik ujdonság a keskeny bordájú kordbársony. a székesfe-
hérvári gyárban hosszas kísérletek után 10 centiméteres bársony-
anyagra a kikészítés során sikerült 60-70 bordát nyomni, kétszer
annyit, mint az eddig ismert kordbársonyokra. mindkét ujdonság
gyártását 1970-ben kezdik meg. /mt1/

..-

8.43/ny

-8-

10 920

bb 15. új gyógyszer a gyilkosgalóca mérgezés ellen? - tudományos
ülésszak a technika házában

i jf/gk-ju zs la

1969. október 31.

az orvostovábbképző intézet, az országos erdészeti egyesü-
let és a magyar gyógyszerészeti társaság rendezésében pénteken
a technika házában gombaterápiás ülésszak kezdődött, amelyen dr.
jiri kubicka, a csehszlovákiai treboni kórház igazgató-főorvosa is-
mertette érdekes kísérletsorozatának eredményeit. a csehszlovák
mikrobiológus- orvos a gyilkosgalóca mérgezés ellen a májbetegségek
alkalmazott ugynevezett thioiktsavat használta er-
ményese. tapasztalatai szerint a mérgezés, - amelynek tünetei
6-24 óra között jelentkeznek, - nagy dózisu gyógyszeradagolással
az esetek többségében gyógyítható.

a csehszlovák orvos módszerét hazánkban is kipróbálták. az
ülésszakon a budapesti korányi, valamint a szombathelyi, a salgótar-
jáni és a tatabányai kórház orvosai számoltak be arról, hogy
a magyarországi eredmények szintén biztatóak. számos beteget a
gyógyszer alkalmazásával sikerült megmenteni az életnek. az orvosok
szerint azonban további kísérletekre van szükség ahhoz, hogy a
különböző sav-anyagot minden esetben teljes biztonsággal alkalm-
mazhassák.

az ülésszak egy másik érdekes beszámolóját a lengyelországból
érkezett dr. helene biskupek, katowicei gyógyszerész tartotta
a házában nagy mennyiségben termő papsapka-gombáról. ez a fajta
megfőzve mérgező, de szakszerű szárítás után már veszély
nőkül fogyasztható. a szárító üzemek munkásai azonban egyre-más-
ra panaszkodnak arról, hogy munka közben különféle bőr- és szembe-
tegségeket kapnak. a lengyel gyógyszerész kiderítette, hogy a gomba
olyan, ugynevezett illó-mérget tartalmaz, amely a szárítás után
a levegőbe kerül, ott lebeg és így módon fejti ki káros hatását.
a gyárakban azóta speciális elszívó berendezéssel védik a munkások
egészségét. /mt1/

..-

bb 18. a Lottó nyerőszámai

j/ny -cz

1969. október 31.

a sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint
a sávánon megtartott 44. heti Lottósorsoláson a következő szá-
mokat húzták ki:

14, 34, 46, 57, 69.

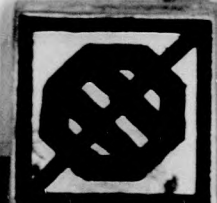
a november 3-án megtartandó havi tárgynyeremény-sorsoláson a
40. játékhet szelvényei vesznek részt. /mt1/

..-

11.05/ny

- 9 -

10 11.15

bb 16. kiosztották a honismereti és néprajzi pályázat díjait Szabolcsban

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

Pénteken a nyíregyházi jósa andrás muzeumban ünnepélyesen kiosztották az 1969. évi szabolcs-szatmár megyei honismereti és néprajzi pályázat díjait. harmincnégy pályázó összesen 37 munkát küldött be, s ezek közül 18 honismereti, 17 néprajzi és 2 nyelvészeti jellegű volt. az ifjúsági pályamunkák száma 21, a felnőttek első díját, s az ezzel járó ezer forintos jutalmat Papp Zoltán sándornak ítéltek oda beregdaróci tanulmányáért. az ifjúságiak első díját a mátészalkai baross lászló mezőgazdasági technikum és járási művelődési központ közös honismereti szakköre nyerte három pályamunkával. /mt1/

bb 17. Lovasberényben felavatták fejér megye legkorszerűbb takarékszövetkezeti székházát

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

Pénteken a világtakarékossági napon Lovasberényben felavatták fejér megye legkorszerűbb takarékszövetkezeti székházát. a tízéves takarékszövetkezet saját erőből építette fel a székházat.

ezen a napon adták át gánt község általános iskolásainak az otp. fejér megyei igazgatósága dolgozóinak gyűjtéséből vásárolt iskolatelevíziót. ez volt a nyolcvanadik televízió készülék, amelyet az országos akció során a fejér megyei üzemek és vállalatok az iskoláknak ajándékoztak. /mt1/

bb 19. lebontották a kazincbarcikai vashidat

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

Sok gondot okozott a kazincbarcikai városi tanácsnak a vasútállomással szemben húzódó kilencvenhárom méter fesztávolságú vashíd. a kilencven éve épült híd a második világháborúban találatot kapott, s balesetveszélyessé vált. annak ellenére, hogy lezárták, mégis sokan közlekedtek rajta. a városi tanács elhatározta lebontatását, de vállalkozót a munkára nem talált.

/folyt köv/

-10-

11.25/ny

10 12.00

bb 19. / lebontottákfolyt/ny

a nem mindennapi feladatra végül is a borsodsziraki termelőszövetkezet lakatosüzemének dolgozói vállalkoztak. a sajtó fölött átívelő hídról először pontos műszaki és statikai tervrajzot készítettek, majd kihasználva a hosszantartó szárazság miatti alacsony vízállást, megfelelő műszaki előkészítés után az egyik főtartót lángvágóval átvágták. a híd egyik oldalán a folyómederbe zuhant. ekkor vágták át a másik parton lévő főtartót a híd közepén, mintegy negyven méteres darabját a folyóból nehéz traktorral vontatták ki. /mt1/

bb 20. kifogták a ragadozó öreg pontyokat a nyéki öregtóból

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

Pénteken a nyékládházi tórendszerhez tartozó mintegy tíz hold kiterjedésű öregtávon „vizre szállt”, a mezőcsáti szőke tiszta halászati szövetkezet egyik brigádja: a tízenkét, helyenként tízenyolc méter mélységű horgász-tóban elszaporodtak a pontyok, s a horgászok megállapítása szerint nem egy életkora meghaladja a 10 évet. ebben a korban a békés ponty is ragadozóvá válik. az északmagyarországi horgászegyesület felkérésére a tiszai halászok száz méter széles fenékhálóval szántották végig a vizükört. a zsákmányból a már „ragadozó”, tíz kilón felüli öreg pontyokat közfogyasztásra eladták, míg a többi halat visszaeresztették a tóba.

/mt1/

-.-
-11-

11.45/ny

10 12.00

bb 21. kisvasut helyett korszeru kozut - utavato unnepszeg pusztafoldvaron

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

békés megyében is hozzáláttak a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásához. a megyei forgalomszervező munkabizottság irányításával a gazdaságtalan mellékvonalokról, vagy keskeny nyomtávu más vonalokról a forgalmat fokozatosan a közútra terelik. az elkövetkező években - a népgazdasági teherbírási figyelembevételével - békés megyében több mint 370 kilométeren szüntetik meg a forgalmat, s kétszáznál több helyen szűnnek fel a személy- és teherforgalmi kezelőhelyek.

a közlekedéspolitikai koncepció végrehajtásának első lépéseként megszüntették a pusztaföldvár-kaszaper-mezőkovácsháza keskeny nyomtávu vasutvonalat. a forgalom közútra terelése érdekében gyorsított ütemben épült fel a csaknem négy kilométer hosszú közút. az új uton a személy és teherforgalom lebonyolítása nemcsak gyorsabb, de gazdaságosabb is, forgalomátterelés évente több mint négymillió forint népgazdasági hasznot hoz.

az új utat pénteken kiss dezső kpm miniszterhelyettes adta át káplár károlynak az orosházi járási tanács vb elnökének, majd klaukó mátyás a békés megyei tanács vb elnöke méltatta a forgalomátterelés jelentőségét. /mti/

bb 22. a családtervezéssel kapcsolatos felvilágosító munkáról tárgyalt a csongrád megyei tanács

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

a csongrád megyei tanács pénteki ülésén a népszaporulat alakulásáról tárgyaltak. megállapították, hogy az élveszületések száma kevesebb az országos átlagnál. sajnálatos, hogy az egészségügyi intézményeket még mindig többen keresik fel az abortuszok miatt, mint azért, hogy életet adjanak a gyermekeknek. a művi vetélések nagy száma miatt a helyi egészségügyi szervek a jövőben az eddiginél nagyobb gondot kívánnak fordítani a felvilágosításra, a fogamzásgátló szerek helyes használatának ismertetésére. /folyt. köv./

11.50/ju

-12-

bb 22. / a családtervezéssel... 1. folyt./-ju

tervezik, hogy orvosok, pedagógusok, jogászok, a társadalmi szervezetek képviselőiből családtervezési tanácsadókat hoznak létre. e bizottságok feladata elsősorban az előadásos, a filmvetítésekkel egybekapcsolt propaganda irányítása lesz.

a tanácsülésen szorgalmazták olyan kiadványok terjesztését amelyek felvilágosítást adnak a terhes- és szülő nőket megillető társadalmi juttatásokról és kedvezményekről. /mti/

bb 23. szüreti jelentés: husz fok körüli mustok, a tavalyinál 10 százalékkal nagyobb termés

1 jf/gk-ju zs -cz

1969. október 31.

október utolsó napjára a termőterület több mint 90 százalékan befejeződött a szüret. a történelmi borvidékekről érkező jelentések szerint a tavalyinál várhatóan 5-10 százalékkal nagyobb az idei termés, s a cukorfok is kedvezően alakult. a magyar állami pincegazdaság üzemei az elmúlt két hétben csaknem minden esetben 20 fok körüli mustokat vettek át.

a leszüretelet mennyiség azonban a július második felében becsültnél hozzávetőleg 10 százalékkal kisebb. a nyár végi szárazságban ugyanis a bogyók nem fejlődtek kellőképpen, majd a szeptemberi eszések hatására rothadási folyamat is megindult, ami csökkentette a terméskilátásokat. a hosszú, napfényes ősz később megállította ezt a folyamatot és a szüret elején még alacsony, 16-17 fokos cukortartalmat is megnövelte, de a rothadás által „elvitte”, mennyiséget már nem tudta pótolni.

/ folyt. köv./

12.00/ju

-13-

bb 23. / szüreti jelentés ... 1. folyt./-ju

az idei szüret másik sajátossága, hogy rendkívüli módon elhuzodott. a termelők - a jó minőség érdekében - késleltették a szüretet, igyekeztek kihasználni a napfényt. amíg például tokajhegy-alján az elmúlt év októberének első napjaiban lényegében már befejeződött a szüret, az idén ugyanebben az időszakban még meg sem kezdődött.

a magyar állami pincegazdasági üzemei, pincészetek minden felkínált árut átvették. a tapasztalatok szerint a „kier”-es borok jó minőségűek, egészségesek, és tiszta-ízűek. /mti/

bb 25. somogy megye kommunális ellátottságáról tárgyalt kaposvári a megyei tanács ülése

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

a somogy megyei tanács pénteki ülésén kaposvári a megye kommunális ellátottságának helyzetéről tárgyaltak. a végrehajtó bizottság jelentése szerint e téren még sok a tennivaló. többek között meg kell gyorsítani a lakásépítések ütemét. a negyedik ötéves tervben több mint 19 ezer 200 lakást kívánnak építeni a megyében, ebből kaposvári 6040-et, síófokon 1393-at. a gázprogram keretében újabb kaposvári lakásokat és ipari üzemeit kapcsolnak be a hálózatba és síófokot is ellátják gázzal. nagyarádon a jövő évben kezdik meg a gázvezeték kiépítését. javasolják, hogy a budapesti-nagykanizsai távvezeték a balatonparti településeket is lássák el vezetékes gázzal. 1985-ig a megye lakosságának 75 százaléka kap vezetékes vizet, s ehhez évente legalább öt törpevízmű építése szükséges. egyidejűleg új szennyvízműveket létesítenek, bővítik a tisztítóművek kapacitását. /mti/

12.10/ju

T/1300

-14-

bb 26. nyiregyházán megkoszorúzták jósa andrás sirját

vid ká-ju -cz

1969. október 31.

pénteken délután a nyiregyházi északi temetőben ünnepélyesen megkoszorúzták a nyiregyházi múzeum alapítójának és névadójának jósa andrásnak, szabolcs megye egykori tisztii főorvosának sirját. a múzeum munkatársai, tisztelődli helyezték el a kegyelet virágait. jósa andrásnak az egészségügyi kultúra fejlesztésében végzett elvülhetetlen érdemeit dr. fazekas árpád nyiregyházi főorvos méltatta. /mti/

bb 27. orvosok, bírók, ügyészek tanácskozása gyulán az orvosi felelősségről

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

tudományos ülést rendeztek pénteken gyulán a városi tanács dísztermében. békés megyei orvosok, bírók és ügyészek részvételével az orvosi felelősségről. a vendégeket dr. taby lászló a békés megyei tanács egészségügyi osztályvezetője köszöntötte, majd dr. szuchovszky gyula tudományos kutató, az igazságügyi orvostani intézet munkatársa tartott előadást az orvosi felelősség jogi vonatkozásai címmel. dr. harsányi lászló kandidátus az orvosi felelősség orvosszakértői vonatkozásairól beszélt. /mti/

bb 28. a finn egészségügyi miniszter látogatása dunaujvárosban

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

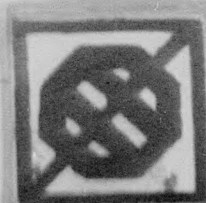
anna liisa tiekso, finn szociális és egészségügyi miniszter, vartianinen osmo belgyógyász professzor, a minisztérium főigazgatója és nevala uno kormánytanácsos, a finn egészségügyi minisztérium egészségügyi főosztályának vezetője pénteken dunaujvárosba látogatott.

/ folyt. köv./

12.50/ju

-15-

T/1300

bb 28. ö a finn... 1. folyt./-ju

a vendégeket a városi tanácsházán dr. maróti jános, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke tájékoztatta a város fejlődéséről. a finn egészségügyi vezetők ezután a város egészségügyi és szociális intézményeit keresték fel. társaságukban volt dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter. a dunaujvárosi kórházban, dr. fenyőházi jeno igazgató adott tájékoztatást a környék egészségügyi központjáról. a kórház intézményeinek, kórtermelnek, műtőinek megtekintése után a finn egészségügyi vezetők egy százhusz személyes bötcsödöt, majd a dunai vasút egyik korszerű munkásszállóját keresték fel. a finn miniszterasszony elismeréssel nyilatkozott a dunaujvárosban látottakról. /mti/

bb 29. fehérnemügyár a bányatelepen

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

pénteken megkezdődött a műszaki átadás a budapesti fehérnemügyár új jánosaknai üzemében. a vállalat két éve települt le a kis nógrád megyei bányászfaluba, s néhány, a bányától átvett felvonulási épületben kezdte meg a termelést. az idén már mintegy kétszázezer krisztina-bluzt, pongyolát, hálókabátot, nyáriruhát állított elő. a nyolc-millió forintos - iparfejlesztési segélyből és vállalati fejlesztési alpból finanszírozott - beruházásból megépített korszerű, központi fűtéses, levegőcsenélő berendezéssel ellátott új üzemi csarnok, és szociális létesítmények lehetővé teszik mintegy öt-hatszáz dolgozó, főként bányászcsaládok nőtagjainak alkalmazását. ez jelentősen enyhíti a környék foglalkoztatási gondjait. /mti/

13.00/ju

10 13²⁰

-16-

bb 30. idjárásjelentés

gk-ju -cz

1969. október 31.

a meteorológiai intézet jelenti 1969. október 31-én, pénteken 13 órakor:

csak lassan mérséklődő szél

a skandináv-félszigeten át kontinensünk keleti és középső részei fölé nagy sebességgel hideg, sarkvidéki eredetű levegő áramlik. hatására az említett területeken, az a kárpát-medencében is változékony, szeles, hűvös az idő. sok helyről jelentenek futó esőt, a szovjetunió európai területének minszk-kurszk vonalától északra fekvő részén hózáport. itt a nappali hőmérséklet 2-4 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. dél- és délnyugat-európában továbbra is csendes, az évszaknak megfelelő az időjárás.

hazánkban csütörtökön felhőátvonulások. a déli óráktól kezdve előbb a nyugati megyékben, majd az ország többi részein is szórványos futó esők, záporok voltak. a lehullott eső mennyiségét csapadékmérő és 5 milliméter közt mérték. nyugaton 1-4, máshol 3-8 órán át süttött a nap. a hőmérséklet napközben 9-14 fokig emelkedett. péntek hajnalra szeszélyes területi eloszlásban mínusz 1-plusz 7 fokig hűlt le a levegő. néhány helyen talajmenti fagy is volt. délelőtt tovább folytatódott a változékony, szeles idő, egy-két helyről záporosít is jelentettek. a hőmérséklet 11 órára 9-12 fokig emelkedett.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 8.7 fok volt, 0.2 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 11 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 milliméter, alig változik.

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, szórványos futó esőkkel. az időnként még erős nyugati, északnyugati szél csak lassan mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet plusz 1-plusz 6 fok között, néhány szélvédett helyen talajmenti fagy. legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 10-15 fok között.

a duna vizállása budapestnél 98 centiméter. /mti/

13.15/ju

10 13⁴⁰

-17-

bb 31. megfiatalítják győr egyik legöregebb városrészét

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

pénteken ülést tartott győr város tanácsa, amelyen egyebek között megtárgyalták győr egyik legöregebb, az ugynevezett újvárosi városrész részletes rendezési tervét. a tervek szerint a rába-parti városnak ez a része is alaposan megfiatalodik. négyezeröttszázhuszonkilenc új lakást építenek itt fel. a rába partján, amelynek töltéseit tizenöt-husz méter széles laterheli nyomópaddal erősítik meg, közép magas épületeket emelnek. a városnegyed hátsó részében magas pantházakat építenek. két suggós zöldterületet is kialakítanak.

a tanács utasította a végrehajtó bizottságot: a beruházási programot úgy készíttesse el, hogy annak megvalósításához a negyedik ötéves terv végén hozzáláthassanak. /mti/

bb 33. a pannónia szőrmeárugyár exportkollekciójának bemutatója

t sz/gk/ny -cz

1969. október 31.

a pannónia szőrmeáruipari és szőrmeáruipari vállalat készítményeihez szükséges alapanyagok 70 százaléka külföldről származik, s az alapanyagokért késztermékekkel fizet a külkereskedelem. a gyártmányok fele a belkereskedelemnek jut, felét pedig a tannimpex útján külföldön értékesítik. 1970-re tervezett belföldi kollekcióját a pannónia a közelmúltban mutatta be a belkereskedelem képviselőinek, akiknek az ideinél 30 százalékkal több szőrmeárut ajánlott fel.

pénteken a technika házában a bőrpari tudományos egyesület szőrmeipari szakosztályával együttműködve a külkereskedelem, a tannimpex külföldi üzletfelei és a hazai szakértők előtt sorakoztatta fel a vállalat 1970-ben exportálandó gyártmányainak 170 mintadarabját. megtekintette a kollekciót nagy józsefné könnyüipari miniszter és pesti ernő könnyüipari miniszterhelyettes.

a bemutató kollekciója, bár az eddiginél több nemes szőrmet tartalmazott, bizonyította, hogy a több mint három évtizeddel ezelőtti magyar találmány, a panofix, ismét igen divatos, gyakran kombinálják bőrrel és filmpomott változatai zebra, ocelot, vidra, jaguár, leopárd és más szőrmekeket utánoznak. az irhakabátok csakugy, mint a bundák többsége karcsúsítottak, s ezt még az öv is kihangsúlyozza. ujszerűek voltak a népi himzéssel díszített irhakabátok, a szőrmeből készült nadrágos kosztümök és az azonos szőrmeből bemutatott férfi-női együttések.

/folyt köv/
13.35/ny

-18-

Tó 13.15

bb 33. / a pannóniafolyt/ny

az új modellek exportjáról a tannimpex angol, osztrák, nszk-beli, svéd vevőivel kezdett már tárgyalásokat, és a közeli napokban a kollekció megtekintésére számos külföldi üzletember jelezte érkezését. /mti/

..-

bb 34. nemzetközi néptánc fesztivált rendeznek jövőre baranyában

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

baranya felszabadulásának 25. évfordulóját gazdag művelődési programmal köszönti baranya és pécs népe. a színes, változatos jubileumi programról tanácskozott és határozott pénteken pécsen a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a felszabadulási ünnepségsorozat leglátványosabb eseménye a nemzetközi néptánc-fesztivál lesz, amelyet a művelődésügyi minisztérium rendez baranya megye és pécs város tanácsával közösen. az 1970 nyarán sorra kerülő fesztivál a népek közötti barátság, a hagyományokban gazdag nemzeti kultúránk reprezentatív bemutatója lesz. az immár országosan ismert „baranyai vasárnapok”, ünnepségsorozat is a felszabadulás jegyében zajlik majd le és ki is bővül: a mohácsi busójárás, a siklósi várfesztivál, az abaligeteki tóünnep, a szigetvári zrinyi-émléknep és a pécsváradai leányvásár mellett a komlói bányásznapot is felvették a „baranyai vasárnapok”, sorába. az „éneklő baranya”, című hagyományos kórustelálkozót összekapcsolják a dráva-menti nagy felszabadító harcok emlékünnepségeivel. a mecsek népszerű üdülőhelyén, a pécsi tó partján, filmfesztivált rendeznek az amatőr filmesek alkotásából. pécsen jövőre állandó munkásmozgalmi kiállítás nyílik. baranya megye és pécs város tanácsa, valamint a szakszervezetek megyei tanácsa felszabadulásunk tiszteletére képzőművészeti pályázatot hirdetett, s ennek alapján 22 író és költő, 27 festő- és szobrászművész, s 9 zeneszerző kapott megbízást jubileumi alkotásainak elkészítésére. 1970-ben több emlékművet és szobrot avatnak a megyében; így siklóson és szigetváron új felszabadulási emlékmű készül, míg komlón a hős parlamenteknek, stelmetz miklósnak, mohácson a nagy mártírköltőnek, radnóti miklósnak állítanak szobrot. /mti/

..-

13.48/e

- 19 -

Tó 14.10

bb 24. a régi fegyverek és harci eszközök gyűjtésére kiírt pályázat eredményhirdetése kaposváron

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

a kaposvári rippl-rónai múzeum és a somogy megyei tanács művelődésügyi osztálya, régi fegyverek és harci eszközök gyűjtésére pályázatot hirdetett. több mint száz muzeális értékű fegyvert és harci eszközt gyűjtöttek össze a megye uttorói és küldték be a megyei múzeumba. pénteken hirdették eredményt. a gyűjtésben eredményesen közreműködtek a múzeum és a művelődésügyi osztály megjutalmazta. a beküldött anyagból a közeljövőben kiállítás rendezték. /mti/

bb 35. elektronikus agyáramvizsgáló esztergomból bombayba

vid ká-ju -cz

1969. október 31.

az elektronikus mérőkészülékek esztergomi gyárából pénteken repülőgéppel bombayba küldtek egy 18 csatornás elektronikus agyáramvizsgáló berendezést. onnan hyderabadba kerül, ahol egy nemzetközi neurológus kongresszuson mutatják be, majd fél éves kipróbálásra Indiában marad. az esztergomi üzem ebből a legújabb gyártmányából, amely a legnagyobb kórházak és klinikák igényeit is kielégíti, még az idén elkészíti az első sorozatot. a teljesen tranzistorizált berendezést modul elemekből építették fel, így kapacitása teljesítés szerint változtatható, s mivel elemei házilag is cserélhetők, élettartama szinte korlátlan. /mti/

bb 36. ho si minh-ről nevezték el pécs ifjúsági parkját

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

pécs ifjúsági parkját - az uránvárosban levő szép, új parkot - ho si minh-ről nevezték el. a város III. kerületi tanácsa, a hazafias népfront javaslatára határozta el, hogy így módon állt emléket a nagy vietnami forradalmárnak és szabadságharcosnak. a gyermekek, fiatalok kedvelt parkjában emléktáblát helyeznek majd el ho apó tiszteletére. /mti/

13.50/ju

-20-

bb 32. világtakarékossági nap - kiállítás az otp lakásépítési, támogatási tevékenységéről

t kf/tr-ju -cz

1969. október 31.

a világtakarékossági nap központi eseményeként a divatcsarnok Lotz termében az országos takarékpénztár kiállítását rendezett, amely bemutatja a lakosság bankjának lakásépítési, támogatási tevékenységét, eredményeit. a kiállítást pénteken szirmai jendő, az otp vezérigazgatója ünnepélyesen nyitotta meg.

betéttel megemlekezett a világtakarékossági nap jelentőségéről, hazai hagyományairól, s foglalkozott általában a takarékosággal mint az egyéni és a társadalmi célok megvalósításának egyik fontos forrásával. a vin a lakosság és a bank ünnepélyes találkozója, amelynek során igyekeznek tovább terjeszteni a takarékoság gondolatát, gyakorlatát. a betétállomány alakulása nyomán elmondható, hogy takarékos ország vagyunk. a lakosságnak 34 milliárd forintja van betétben, majd minden család rendelkezik takarékkönyvvel, az egy főre jutó átlagos megtakarítás összege 3.400 forint. az otp az igények alapján évről-évre bővíti tevékenységét, szolgáltatásainak körét. egyik legfontosabb feladatának tartja a kormány lakásprogramjának elősegítését, a lakásgondok enyhítését. a betétállomány 70 százalékát lakásépítési hitelekre használják fel, minden lakásépítési konstrukciót támogatnak. a múlt évben elkészült 67.000 lakásból 48.000 az otp közreműködésével létesült.

a Lotz teremben rendezett kiállítás is azt mutatja be, hogy a takarékoság mennyiben járul hozzá a legégetőbb szociális probléma, a lakáskérdés megoldásához. a táblókból, fényképekből, lakásrészletekből álló kiállítás ismerteti a lakásépítési elmúlt nyolc évi eredményeit; tájékoztat a családi ház, a tanácsi, a kisz, a vállalati, a szövetkezeti, az öröklakásépítési akciókról, ezek lehetőségeiről, feltételeiről. az adatokból egyik között kitűnik, hogy az elmúlt 8 esztendőben 467.665 lakás épült, 65 százaléká magánerebből. ez alatt az idő alatt az országos takarékpénztár 17 millió forint kölcsönt folyósított, amelyből 250.000 lakás készült el és ezzel 750.000 ember egyik legégetőbb gondja oldódott meg.

a kiállítás november 8-ig naponta 10-19 óra között tekinthető meg. / folyt. köv./

14.05/ju

-21-

14.25

bb 37. felszabadulási emlékművet avattak Kisvárdán

vid ká-ju -cz

1969. október 31.

pénteken a Kisvárdai november 7 téren felszabadulási emlékművet avattak. a kilenc méter magas, három méter alapterületű emlékmű szürke és vörös márványból készült.

az emlékművet dr. Józsa István, a Kisvárdai városi tanács elnöke leplezte le - talapzatán a környező községek lakói vélték elhelyezték. /mti/

38. felszabadulási ünnepség Nyíregyházán

vid/ká-ju -cz

1969. október 31.

25 évvel ezelőtt, 1944 október 31-én szabadult fel Nyíregyháza, a negyedszázados jubileum alkalmából pénteken ünnepi tanácsulást tartottak a Nyíregyházi MórícZ Szigmond színházban. az ünnepségen megjelent Biszku Béla, az országpolitikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, Nyíregyháza országgyűlési képviselője, Benkei András, belügyminiszter, Ország Ferenc, a Szabolcs-Szatmár megyei pártbizottság első titkára, dr. Fekszti István, a megyei tanács vb elnöke, a pedagógusok szakszervezetének főtitkára, a szovjet testvérbarát, Uzsgorod öttagú párt és tanácsküldöttsége, élén Nyikolaj Ivánovics Rusznakkal, a tanács elnökével több veterán, köztük Fazekas János, a felszabadult város első polgármestere.

Murczkó Károlynak, a Nyíregyházi városi pártbizottság első titkárának megnyitó szavai után Biró László, a városi tanács vb elnöke mondott ünnepi beszédet. az ünnepségen felszólalt Biszku Béla, a központi bizottság titkára, tolmácsolta a központi bizottság üdvözlését Nyíregyháza és Szabolcs dolgozóinak. beszédében utalt arra, hogy Nyíregyháza is olyan megyeszékhely, amely még 1944. őszén felszabadult a német fasizmus alól. ezek a városok viszonylag kedvezőbb helyzetbe kerültek, hamarabb megkezdheték a romok eltakarítását, a demokratikus rend megszervezését, az új élet építését.
/ folyt. köv./

↓ Péter Ernő

14.15/ju

-22-

NA 1570

bb 36. / felszabadulási ünnepség... 1. folt./-ju

uzsgorod dolgozóinak üdvözlését Nyikolaj Ivánovics Rusznak, a város tanács elnöke tolmácsolta, s egy Lenin portréval ajándékozta meg az ünnepi Nyíregyházát. ezután dr. Nagy Árpád, a városi tanács vb titkára ismertette azt a vb határozatot, amely szerint Nyíregyháza fejlesztésében kiemelkedő munkát végzőket emlékplakettel tüntetik ki. a kitüntetéseket első alkalommal az ünnepi tanácsülésen osztották ki.

a jubileum alkalmából a párt, a tanács, a társadalmi szervezetek, az üzemek, hivatalok képviselői és a városban tartózkodó vendégek megkoszorúzták a szovjet és román hősök emlékművét, az északi temetőben lévő síremlékeket. délután tudományos ülést rendeztek, amelyen a város felszabadulásával, az élet megindulásával kapcsolatos előadások hangzottak el. este a MórícZ Szigmond színházban a debreceni Csokonai színház tartott díszelőadást. taar Ferenc: nap a város felett című dokumentum drámáját mutatták be.

az évfordulóra a városi tanács gondozásában „negyedszázada történet”, címmel csaknem száz oldalas reprezentatív kiadvány jelent meg. a könyv visszaemlékezéseket közöl a város felszabadításáról, az élet beindulásáról, eredeti felvételeket ad közre a felszabadító hadseregek harcairól. /mti/

bb 42. a Semmelweis orvostörténeti múzeum

mm-ju zs -cz

1969. október 31.

-bővebb tekintettel a Budapesti Orvostudományi Egyetem jubileumi eseménysorozatára - november 6-tól november 16-ig megszakítás nélkül nyitva tart. a múzeum 10.30-tól 18 óráig várja a látogatókat; szünnapot november 21-én és 22-én tartanak. /mti/

14.40/ju

-23-

NA 1515

bb 39. egyetemi napok pécssett

vid ká-ju -cz

1969. október 31.

a pécsi egyetemi napok során pénteken tudományos ülészsorozat tartottak az új klinikai tömb épületében. bevezetőül dr. tigyi józsef egyetemi tanár, a magyar tudományos akadémia levelező tagja ismertette a pécsi orvostudományi egyetem felszabadulás utáni fejlődését, majd bemutatták a négyszáz ágyas klinika építéséről és működéséről készült dokumentumfilmet. az egyetem szakszervezetének elnöksége fogadást adott annak a száznegyven dolgozónak a szakszervezetének, akik az idén kaptak törzsgárdajelvényt, az egyetem rektora, dr. boros béla professzor pedig a régi hallgatókat tájékoztatta. a pécssett 10, 15, 20, és 25 éve végzett orvostanhallgatók között mintegy másfélszázan vesznek részt az idei egyetemi napokon. ez alkalommal pécssett megalakult az orosz nyelv barátainak medikus klubja. a kisz keretében működő klubnak a z a célja, hogy az orvostanhallgatók minél nagyobb számban sajátítsák el az orosz nyelvet. /mt1/

..

bb 40. tizennégyezer betétkönyvet váltottak pest megyében a világtakarékossági napra

vid-gö/mné-ju ká -cz

1969. október 31.

pest megyében azok, akik az elmúlt hetekben 200 forintnál nagyobb értékű betétkönyvet váltottak, tárgynyeremény sorsoláson vesznek részt. tizennégyezer új betétkönyv tulajdonos jogosult a világtakarékossági nap alkalmából megrendezendő sorsolás-sorozaton a részvételre. az első sorsolást pénteken vacott tartották, ahol számos értékes tárgy talált gazdára a szerencsés betétkönyv tulajdonosok között.

pest megyében a világtakarékossági nap első ujszülöttje polaticzky krisztina volt. a szerencsés csecsemő édesanyjának a monori szülőotthonban adták át az első ajándékát, az 1.000 forint értékű takarékbetétkönyvet. /mt1/

..

14.50/ju

-24-

NA 130

bb 41. több mint ezer résztvevővel - gyógyszerészeti kongresszus lesz a magyar tudományos akadémián

t ms/tr/zy ny - cz

1969. október 31.

dr. kedvessy györgy egyetemi tanár, a magyar gyógyszerészeti társaság elnöke pénteken az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezetének székházában tájékoztatta az újságírókat a társaság 5. nemzetközi jellegű kongresszusáról.

a kongresszust november 3-án az akadémia dísztermében nyitják meg. a kongresszus tudományos találkozói iránt nagy az érdeklődés: több mint ezer résztvevőre számítanak, akik között mintegy 150 külföldi szakember lesz jelen 25 európai, ázsiai, afrikai, illetve dél-amerikai országból.

a megnyitó ülésen három neves külföldi gyógyszerkutatónak átadják a társaság tiszteletbeli tagságáról szóló diszoklevelet, a hazai gyógyszerészet két kiemelkedő képviselőjét pedig a társaság elnöksége által alapított emlékéremmel tüntetik ki.

a bevezető előadást dr. clauder ottó egyetemi tanár tartja, aki összefoglaló áttekintést nyújt a hazai gyógyszerkutatás aktuális kérdéseiről és eredményeiről. hazánk a gyógyszerészeti tudományokban világviszonylatban is előkelő helyet foglal el. ezt többek között az is bizonyítja, hogy a 10 legnagyobb gyógyszerexportáló ország közé tartozunk. ezeknek az eredményeknek kutatási hátteréről ad majd képet a négy szekcióban üléselő kongresszus. a gyógyszerészeti szervezésen, a gyógyszertechnológián, a gyógyszerek hatásmechanizmusának kutatásán, új vegyületek előállításán és ismeretlen hatású vegyületek, valamint növényi hatóanyagok vizsgálatán kívül a gyógyszerek alkalmazását megelőző átlakísérletek és klinikai vizsgálatok problémakörével, valamint a gyógyszerellenőrzés hagyományos és modern eszközeivel is foglalkoznak a tanácskozáson.

a kongresszus egyik érdekessége lesz, hogy a tudományos intézetekben és a gyógyszeripari laboratóriumokban dolgozó kutatókon kívül a gyógyszerárakban működő gyógyszerészek is számos előadásban ismertetik önálló kutatásaik eredményeit. előrelátólag 160 előadás hangzik el; felerészben magyar, felerészben külföldi szakemberek részéről.

/mt1/

..

-25-

15.00/ny

m

NA 135

43. felvétel az artistaképző iskolába

j/zs/ny -cz

1969. október 31.

az állami artistaképző iskola felvételt hirdet 17-19 éves budapesti fiúk részére, akik hajlékony akrobatikával foglalkoznak. a felvételi kérelmet állami artistaképző iskola címére /budapest, 5. arany jános utca 34/ kell benyújtani. /mti/

-.-

bb 44. a földrengés sújtotta banja luka károsultjainak megsegítésére eszéken adnak hangversenyt a pécsi filharmonikusok

vid/ká/ny - cz

1969. október 31.

a pécsi filharmonikusok a napokban a jugoszláviai eszéken hangversenyeztek és itt érte őket a hír, hogy súlyos földrengés pusztított a vendéglátó országban. az eszéki nemzeti színház és a pécsi filharmonikus zenekar vezetői a tragikus események hallatán megállapodtak, hogy a pécsi művészek a közeljövőben újabb koncertet adnak eszéken a földrengés sújtotta banja luka város károsultjainak megsegítésére. az eszékiek ingyen bocsátják színházukat a vendégzenekar rendelkezésére és a pécsi filharmonikusok ingyen lépnek fel a közönség előtt: a hangverseny teljes bevételét felajánlják az otthonukat elveszített jugoszláv családoknak. az újabb koncert iránt már is igen nagy az érdeklődés eszéken, nemcsak az előadás jótékony célja, hanem a pécsi zenekar előző hangversenyének rendkívüli sikere miatt is. /mti/

-.-

bb 45. komszomol - különvonat érkezett debrecenbe

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

pénteken délután a szovjetunióból komszomolisták különvonata érkezett debrecenbe 270 fiatallal. a szovjet fiatalokat ünnepélyesen fogadták. a program szombaton városnézéssel kezdődik, megtekintik az iparosodó debrecen több nagyüzemét, találkoznak az üzemi fiatalokkal, majd a járműjavítóban, a műanyaggyárban, a medicor műveknél és a vendéglátó vállalatnál magyar-szovjet barátsági esten ismerkednek a kisz szervezetek tagjaival. vasárnap hajdusoboszlón hajdunánáson, hajduböszörményben, püspökladányban, berettyóújfaluban derecskén, biharkeresztesen, nyírmártonfalván és hortobágyon tesznek látogatást a különvonat utasai. /mti/

-.-

-26-

15.05/ny

NA 1540

b 46. nyolcvannégy millió forint haszon ujitásokból

vid/ká/ny - cz

1969. október 31.

a korábbi megtorpanás után ismét fellendült az ujitómozgalom a tatabányai bányáknál - állapították meg a szénbányák szakszervezeti bizottságának pénteki ülésén. a szakszervezeti bizottságok is jobban segítik a mozgalmat, amelynek népszerűsítésére versenyt szerveztek és bekapcsolták a munkába a szocialista brigádokat is. a szakszervezet javaslatára meggyorsították és új alapokra helyezték az ujitások ügyintézését. könnyen áttekinthető vállalati ujitási szabályzatot dolgoztak ki. az ujitások gyorsabb intézését szolgálja az is, hogy bevezették a 10 naponkénti díjkifizetést. örvendetes - állapították meg az ülésen, - hogy egyre több „külső” ujitó keresi fel a tatabányai szénbányákat. jelenleg 40 találmány bevezetésén dolgoznak a tatabányai szénbányáknál.

a tatabányaiak ujitómozgalmának fellendülését jól tükrözi, hogy míg tavaly egész évben 370 az idén háromnegyed év alatt 362 ujitást vezettek be a szénmedence üzeméinél. az idei ujitások gazdasági haszna meghaladja a 83 millió forintot. /mti/

-.-

bb 47. kamarai delegáció utazott franciaországba a szellemi termékek, találmányok cseréjének tanulmányozására

i sz/mm/ny -cz

1969. október 31.

a magyar kereskedelmi kamarán belül a közelmúltban megalakult műszaki, szellemi termékek szakbizottságának szervezésében pénteken tasnádi emilnek, az országos találmányi hivatal elnökének vezetésével három tagú delegáció utazott franciaországba. a küldöttség feladata, hogy elősegítse a két ország műszaki, szellemi termékeinek intenzívebb forgalmát, főként kooperációs kapcsolatok révén. tanulmányozza a találmányok, licencek cseréjét, a vásárlások kölcsönösségének lehetőségeit.

tasnádi emil elutazása előtt elmondotta, hogy a franciaországban működő kamarák közül felkeresik azokat, amelyekkel a jelek szerint a jövőben a leggyümölcsözőbben alakulhatnak a kapcsolatok. a tárgyalásokat megkönnyíti a kamara alapos előkészítő munkája: számos francia vállalat már előre megkérdezte, hogy milyen műszaki és szellemi termékeket tudnának a magyar szakemberek rendelkezésére bocsátani és milyen eljárásokra, találmányokra tartanak ők igényt. bennünket különösen érdekelnek a gépiparban hasznosítható klíma-berendezések és a menetfúró-gyártó gépek licencei - öndotta- ugyanakkor mi különböző gépek, berendezések, mint például a köszörűgépeknél alkalmazható automatikus mérő és vezérlő berendezések licencét tudjuk felkínálni. remélhetőleg a francia intézményekkel, vállalatokkal rövid időn belül széleskörű együttműködést alakíthatunk ki. /mti/

-.-

-27-

15.17/ny

NA 1540

43. felvétel az artistaképző iskolába

j/zs/ny -cz

1969. október 31.

az állami artistaképző iskola felvételt hirdet 17-19 éves budapesti fiúk részére, akik hajlékony akrobatikával foglalkoznak. a felvételi kérelmet állami artistaképző iskola címére /budapest, 5. arany jános utca 34/ kell benyújtani. /mti/

..-

bb 44. a földrengés sújtotta banja luka károsultjainak megsegítésére eszéken adnak hangversenyt a pécsi filharmonikusok

vid/ká/ny - cz

1969. október 31.

a pécsi filharmonikusok a napokban a jugoszláviai eszéken hangversenyeztek és itt érte őket a hír, hogy súlyos földrengés pusztított a vendéglátó országban. az eszéki nemzeti színház és a pécsi filharmonikus zenekar vezetői a tragikus események hallatán megállapodtak, hogy a pécsi művészek a közeljövőben újabb koncertet adnak eszéken a földrengés sújtotta banja luka város károsultjainak megsegítésére. az eszékiek ingyen bocsátják színházukat a vendégzenekar rendelkezésére és a pécsi filharmonikusok ingyen lépnek fel a közönség előtt: a hangverseny teljes bevételét felajánlják az otthonukat elveszített jugoszláv családoknak. az újabb koncert iránt máris igen nagy az érdeklődés eszéken, nemcsak az előadás jótékony célja, hanem a pécsi zenekar előző hangversenyének rendkívüli sikere miatt is. /mti/

..-

bb 45. komszomol - különvonat érkezett debrecenbe

vid/ká/ny -cz

1969. október 31.

pénteken délután a szovjetunióból komszomolisták különvonata érkezett debrecenbe 270 fiatalal. a szovjet fiatalokat ünnepélyesen fogadták. a program szombaton városnézéssel kezdődik, megtekintik az iparosodó debrecen több nagyüzemét, találkoznak az üzemi fiatalokkal, majd a járműjavítóban, a műanyaggyárban, a medicor műveknél és a vendéglátó vállalatnál magyar-szovjet barátsági esten ismerkednek a kisz szervezetek tagjaival. vasárnap hajdusoboszlón hajdunánáson, hajduböszörményben, püspökladányban, berettyóújfaluban derecskén, biharkeresztesen, nyirmártonfalván és hortobágyon tesznek látogatást a különvonat utasai. /mti/

..-
-26-

15.05/ny

NA 1540

b 46. nyolcvanhárom millió forint haszon ujitásokból

vid/ká/ny - cz

1969. október 31.

a korábbi megtorpanás után ismét fellendült az ujitómozgalom a tatabányai bányáknál - állapították meg a szénbányák szakszervezeti bizottságának pénteki ülésén. a szakszervezeti bizottságok is jobban segítik a mozgalmat, amelynek népszerűsítésére versenyt szerveztek és bekapcsolták a munkába a szocialista brigádokat is. a szakszervezet javaslatára meggyorsították és új alapokra helyezték az ujitások ügyintézését. könnyen áttekinthető vállalati ujitási szabályzatot dolgoztak ki. az ujitások gyorsabb intézését szolgálja az is, hogy bevezették a 10 naponkénti díjkifizetést. örvendetes - állapították meg az ülésen, - hogy egyre több „külső” ujitó keresi fel a tatabányai szénbányákat. jelenleg 40 találmány bevezetésén dolgoznak a tatabányai szénbányáknál.

a tatabányaiak ujitómozgalmának fellendülését jól tükrözi, hogy míg tavaly egész évben 370 az idén háromnegyed év alatt 362 ujitást vezettek be a szénmedence üzeméinél. az idei ujitások gazdasági haszna meghaladja a 83 millió forintot. /mti/

..-

bb 47. kamarai delegáció utazott franciaországba a szellemi termékek, találmányok cseréjének tanulmányozására

i sz/mm/ny -cz

1969. október 31.

a magyar kereskedelmi kamarán belül a közelmúltban megalakult műszaki, szellemi termékek szakbizottságának szervezésében pénteken tasnádi emilnek, az országos találmányi hivatal elnökének vezetésével három tagú delegáció utazott franciaországba. a küldöttség feladata, hogy elősegítse a két ország műszaki, szellemi termékeinek intenzívebb forgalmát, főként kooperációs kapcsolatok révén. tanulmányozza a találmányok, licencek cseréjét, a vásárlások kölcsönösségének lehetőségeit.

tasnádi emil elutazása előtt elmondotta, hogy a franciaországban működő kamarák közül felkeresik azokat, amelyekkel a jelek szerint a jövőben a leggyümölcsözőbben alakulhatnak a kapcsolatok. a tárgyalásokat megkönnyíti a kamara alapos előkészítő munkája: számos francia vállalat már előre megkérdezte, hogy milyen műszaki és szellemi termékeket tudnának a magyar szakemberek rendelkezésére bocsátani és milyen eljárásokra, találmányokra tartanak ők igényt. bennünket különösen érdekelnek a gépiparban hasznosítható klíma-berendezések és a menetfuró-gyártó gépek licencei - öndotta- ugyanakkor mi különböző gépek, berendezések, mint például a köszörűgépeknél alkalmazható automatikus mérő és vezérlő berendezések licencét tudjuk felkínálni. remélhetőleg a francia intézményekkel, vállalatokkal rövid időn belül széleskörű együttműködést alakíthatunk ki. /mti/

15.17/ny

..-
-27-

NA 1540

bb 48. 49 nagyközség szervezéséről, a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről tárgyalt pest megye tanácsa

vid gö bh -cz

1969. október 31.

az elmúlt három évben pest megye kereskedelmi hálózata 448 egységgel gyarapodott - állapította meg pénteki ülésen a megye tanácsa. különösen a múlt évben nyílt sok bolt, amióta a termelőszövetkezetek és a sütőipar is bekapcsolódott a kis-kereskedelmi értékesítő tevékenységbe. lényegesen javult az egyes területek kereskedelmi ellátottsága, például albertirsán, taksonyban, gyálon, és másutt tanácsai vállalatok létesültek, vagy létesülnek, dunkaszin, gödöllőn, rávkevény, százhalombattán pedig a szövetkezetek jelentős kereskedelmi beruházásokat végeznek. a hálózat bővítésére annál is inkább szükség van, mert a megye lakóinak száma rohamosan növekszik. tavaly például, már csaknem 900 000 ember - az ország népességének 8.6 százaléka - élt a megyében, s ez a kereskedelemre is fokozott feladatokat ró. növeli a gondokat, hogy a betelepülés főleg egyes területekre, elsősorban budapest környékére összpontosul. ezenkívül a termelőszövetkezetekben meghonosodott készpénz-fizetés is hozzájárul a vásárlások, s ezzel együtt a kereskedelmi feladatainak fokozódásához. a megye növekvő kereskedelmi forgalmát túlnyomóan a múltból örökölt, elavult, korszerűtlen hálózattal kell ma is lebonyolítani. a tervidőszak elején például az ezer lakosra jutó bolti alapterület nagysága az országos szintnek a 76 százalékát érte el, s ez a különbség még néhány évig fennmarad. különösen az élelmiszer és a vendéglátó üzletek zsúfoltak. az illetékesek véleménye szerint - figyelembe véve a következő évek mintegy 40 százalékos várható forgalomnövekedését - körülbelül 80 ezer négyzetméternek megfelelő új bolti hálózatot kellene létesíteni, hogy a kereskedelem elérje az elfogadható színvonalat. a tanácskozás szünetében a megye kis és nagykereskedelmi vállalatai kiállításán mutatták be a tanács tagjainak az új mechanizmus bevezetése óta készült, valamint a hamarosan forgalomba kerülő új termékeiket.

a megye tanácsa ezután a nagyközségek szervezéséről tárgyalt. a megyében 49 község felel meg a kormányhatározatban megjelölt feltételeknek. közülük tizenegyet január 1-től nagyközséggé szerveznek, a többi „előléptetése”, olyan ütemben történik majd, ahogyan ezt a személyi, létszám és bérfeltételek megteremtése lehetővé teszi./mt1/ á

- 28 -

15.32 bh

16¹⁰

bb 52. miniszteriális jellegű szervezet helyett a szövetkezetek társadalmi, mozgalmi szövetsége - a szövetség elnökének nyilatkozata

1 kf/gk szb 1e

1969. október 31.

a közelmúltban kormányhatározat lépett hatályba, amely további kérdésekben szabályozta az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek és szövetségeik tevékenységét. a változásokról, a határozat végrehajtásáról dr. milnár frigyos, a szövetség elnöke nyilatkozott kovács ferencnek, az mti munkatársának.

- a szövetség és szövetségei feladatainak módosítása szorosan összefügg a gazdaságirányítás új rendszerével, az ezzel összhangban álló szövetkezetpolitikai elvekkel. a szövetkezetek ma már önállóan, vállalatokhoz hasonlóan gazdálkodnak, s így mód nyílt a szövetségi demokrácia és önkormányzat továbbfejlesztésére. a szövetség miniszteriális szervként tevékenykedett, - mondhatnánk azt is, hogy a vidék belkereskedelmi minisztériuma volt. ágazati irányító szerepével, kötelező határozataival alá- és fölérendeltségi, tehát függő viszonyt alakított ki a szövetkezetekkel. most a szövetség föderatív és képviselői elvek alapján a szövetkezetek társadalmi, mozgalmi szövetségévé alakult át. az új helyzetben szerepe korántsem csökkent, sőt növekedett, hiszen olyan fontos, új feladatok hárulnak rá, amelyeket korábban, irányító szervként nem tudott teljesíteni.

- a szövetség és a megyei szövetségeik egyik legfontosabb feladata a szövetkezetek érdekképviselete, a jelentkező feszültségek felszínre hozása, hogy a kormányzat megfelelően ítélhesse meg azokat koordinálhassa, szabályozhassa. a szövetségeknek a szövetkezetek érdekeit kell elsősorban képviselniük a legilletékesebb helyeken, szükség esetén a kormány előtt is.

- a gazdasági reform bevezetése óta egész sor tapasztalatot szereztünk, amelyek azt mutatják, hogy a különböző érdekek közepette érdekösszeütközések is vannak; akad tehát bőven tenni-való a szövetkezetek érdekeinek védelmében. a szövetkezetek jogai, kötelezettségei egyenlőek lettek az állami vállalatokéival, az azonos szabályozás elve azonban nemegyszer hátrányt is jelent a szövetkezeteknek, mivel más közgazdasági környezetben tevékenykednek.

- különféle szolgáltatásokkal is kielégítjük a szövetkezetek érdekeit. széles körű információkat nyújtunk részükre a népgazdaság igényeiről, a kereskedelem fejlődéséről, a bel- és külföldi piaci lehetőségekről, a szövetkezeteket érintő mezőgazdasági és ipari termelés alakulásáról. /folyt.köv./

15.45/szb

-29-

↓ korábban

16²⁰

bb 48. 49 nagyközség szervezéséről, a kereskedelmi hálózat fejlesztéséről tárgyaló pest megye tanácsa

vid gö bh -cz

1969. október 31.

az elmúlt három évben pest megye kereskedelmi hálózata 448 egységgel gyarapodott - állapította meg pénteki ülésen a megye tanácsa. különösen a múlt évben nyílt sok bolt, amióta a termelőszövetkezetek és a sütőipar is bekapcsolódott a kis-kereskedelmi értékesítő tevékenységbe. lényegesen javult az egyes területek kereskedelmi ellátottsága, például albertirsán, taksonyban, gyálon, és másutt tanácsai vállalatok létesültek, vagy létesülnek, dunkaszín, gödöllőn, rávkevény, százhalombattán pedig a szövetkezetek jelentős kereskedelmi beruházásokat végeznek. a hálózat bővítésére annál is inkább szükség van, mert a megye lakóinak száma rohamosan növekszik. tavaly például, már csaknem 900 000 ember - az ország népességének 8.6 százaléka - élt a megyében, s ez a kereskedelemre is fokozott feladatokat ró. növeli a gondokat, hogy a betelepülés főleg egyes területekre, elsősorban budapest környékére összpontosul. ezenkívül a termelőszövetkezetekben meghonosodott készpénz-fizetés is hozzájárul a vásárlások, s ezzel együtt a kereskedelmi feladatainak fokozódásához. a megye növekvő kereskedelmi forgalmát túlnyomóan a múltból örökölt, elavult, korszerűtlen hálózattal kell ma is lebonyolítani. a tervidőszak elején például az ezer lakosra jutó bolti alapterület nagysága az országos szintnek a 76 százalékát érte el, s ez a különbség még néhány évig fennmarad. különösen az élelmiszer és a vendéglátó üzletek zsúfoltak. az illetékesek véleménye szerint - figyelembe véve a következő évek mintegy 40 százalékos várható forgalomnövekedését - körülbelül 80 ezer négyzetméternek megfelelő új boltihálózatot kellene létesíteni, hogy a kereskedelem elérje az elfogadható színvonalat.

a tanácskozás szünetében a megye kis és nagykereskedelmi vállalatai kiállításán mutatták be a tanács tagjainak az új mechanizmus bevezetése óta készült, valamint a hamarosan forgalomba kerülő új termékeiket.

a megye tanácsa ezután a nagyközségek szervezéséről tárgyal. a megyében 49 község felel meg a kormányhatározatban megjelölt feltételeknek. közülük tizenegyet január 1-től nagyközséggé szerveznek, a többi „előléptetése”, olyan ütemben történik majd, ahogyan ezt a személyi, létszám és bérfeltételek megteremtése lehetővé teszi./mt1/ á

- 28 -

15.32 bh

1610

bb 52. miniszteriális jellegű szervezet helyett a szövetkezetek társadalmi, mozgalmi szövetsége - a szövosz elnökének nyilatkozata

1 kf/gk szb 1e

1969. október 31.

a közelmúltban kormányhatározat lépett hatályba, amely további kérdésekben szabályozta az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek és szövetségeik tevékenységét. a változásokról, a határozat végrehajtásáról dr. milnár frigyos, a szövosz elnöke nyilatkozott kovács ferencnek, az mti munkatársának.

- a szövosz és szövetségei feladatainak módosítása szorosan összefügg a gazdaságirányítás új rendszerével, az ezzel összhangban álló szövetkezetpolitikai elvekkel. a szövetkezetek ma már önállóan, vállalatyszerűen gazdálkodnak, s így mód nyílt a szövetkezeti demokrácia és önkormányzat továbbfejlesztésére. a szövosz miniszteriális szervként tevékenykedett, - mondhatnánk azt is, hogy a vidék belkereskedelmi minisztériuma volt. ágazati irányító szerepével, kötelező határozataival alá- és fölérendeltségi, tehát függő viszonyt alakított ki a szövetkezetekkel. most a szövosz föderatív és képviselői elvek alapján a szövetkezetek társadalmi, mozgalmi szövetségévé alakult át. az új helyzetben szerepe korántsem csökkent, sőt növekedett, hiszen olyan fontos, új feladatok hárulnak rá, amelyeket korábban, irányító szervként nem tudott teljesíteni.

- a szövosz és a megyei szövetségeik egyik legfontosabb feladata a szövetkezetek érdekképviselete, a jelentkező feszültségek felszínre hozása, hogy a kormányzat megfelelően ítélhesse meg azokat koordinálhassa, szabályozhassa. a szövetségeknek a szövetkezetek érdekeit kell elsősorban képviselniük a legilletékesebb helyeken, szükség esetén a kormány előtt is.

- a gazdasági reform bevezetése óta egész sor tapasztalatot szereztünk, amelyek azt mutatják, hogy a különböző érdekek közepette érdekösszeütközések is vannak; akad tehát bőven tenni-való a szövetkezetek érdekeinek védelmében. a szövetkezetek jogai, kötelezettségei egyenlők lettek az állami vállalatokéival, az azonos szabályozás elve azonban nemegyszer hátrányt is jelent a szövetkezeteknek, mivel más közgazdasági környezetben tevékenykednek.

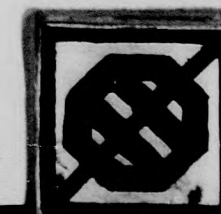
- különféle szolgáltatásokkal is kielégítjük a szövetkezetek érdekeit. széles körű információkat nyújtunk részükre a népgazdaság igényeiről, a kereskedelem fejlődéséről, a bel- és külföldi piaci lehetőségekről, a szövetkezeteket érintő mezőgazdasági és ipari termelés alakulásáról. /folyt.köv./

15.45/szb

-29-

↓ korábban

1620

52. /miniszteriális... 1. folyt./-szb

hasonlóan fontosak, mozgalmi, társadalmi tennivalóink például a korszerű szövetkezetpolitikai elvek megismertetésében és érvényesítésében, a szövetkezés elvének terjesztésében. a kölcsönös érdekeken nyugvó kapcsolatok fejlesztésére törekszünk a mezőgazdasági és a kisipari termelőszövetkezetekkel, ápoljuk és továbbfejlesztjük a szövetkezetek nemzetközi kapcsolatait. valójában nem új a mozgalmi jelleg; föllevenítése a régi, jó hagyományoknak, amelyek a felszabadulást követő években jellemezték szövetkezeti mozgalmunkat, s amelyekre a közelgő 25. évfordulón jó érzéssel gondolunk vissza.

- a változás érinti a szövetségi vállalatokat is. jelenleg 17 olyan országos vállalat működik, amelyet korábban a szövetség hozott létre. ezek tevékenysége is korszerűsítésre szorul, hogy jobban betöltsék alapvető funkciójukat, a szövetkezetek pozíciójának erősítését. ugyanis nem mindegyik felel meg ezeknek a követelményeknek: saját belső vállalati érdekük kialakulásával ellentétben, versenybe kerültek a szövetkezetekkel. a vállalatok belső szervezetét a szövetkezeti jellegnek megfelelően demokratizálni kell. az országos szövetség irányítása mellett előreláthatólag marad néhány szolgáltató és egyéb vállalat, amely még nem alakítható át az új követelmények szerint; azonban ezeknek a szövetkezeteknek és a szélesebb fogyasztói kör érdekelt kell szolgálniuk. ilyen például a zöldért, a mavad, a hungarocoop. a többi vállalat a kormányhatározatnak megfelelően valóban a szövetkezetek vállalatává alakul át; szervezetük úgy módosul, hogy területileg is közelebb kerüljenek a szövetkezetekhez. néhány vállalat esetleg nemcsak a fogyasztási szövetkezeteké, hanem mind a három szövetkezeti ágazaté lesz. célszerűnek látszik például, hogy a cooptourist a szövetséghez, az okisz-hoz és a tot-hoz tartozó szövetkezetek közös utazási irodája legyen.

- az új követelményeknek megfelelően módosult a szövetség belső szervezete: főosztályai a föderatív elveknek megfelelően alakultak át, csökkent a létszámuk, a korábbi operatív feladatok helyett az érdekképviselési, a szolgáltató és a mozgalmi feladatok ellátásában segítik a szövetségi vezető testületeket. társadalmilag is nagy jelentősége lesz annak, hogy kialakul a lakásszövetkezetek szövetségi rendszere. eddig magukra hagyottan, gyakran igen formálisan tevékenykedtek. célszerűnek látszik olyan lakásszövetkezeti konstrukció kialakítása, amely az előtakarékosságtól az üzemeltetésig, a fenntartásig szervezetten összefogja és segíti a lakásépítkezésre társulókat.

/folyt.köv./

15.55/szb

-30-

NA 1625

kbb 52. /miniszteriális... 2. folyt./-szb

- a kormányhatározat végrehajtását a szövetség új alapszabálya szerinti működésével, belső szervezetének átalakításával megkezdte. az ágazati irányítást és az operatív hatósági feladatokat az illetékes minisztériumoknak adta át. most legfontosabb feladatunkként a szövetkezetek új alapszabályának megalkotását segítjük. - fejezte be nyilatkozatát dr. molnár frigyos. /mti/

..-

bb 53. új módszer a vasi felnőttoktatásban

vid-ká szb hgy

1969. október 31.

vas megyében november elejétől új módszert vezetnek be a felnőtt oktatásban. a jelenlegi oktatási formák nem megfelelőek, mivel a keresők nagyrésze három műszakban dolgozik, sokan pedig vidékről járnak a munkahelyre. így nehéz a tanulás, évről-évre csökken az esti és levelező tagozatra járó dolgozók száma. ezért vezetik be a megye több üzemében kíséreltképpen a munkahelyen működő általános iskolai levelező tagozatot.

az oktatás az új módszer szerint meghatározott óraszám-ban történik. a jelentkezők minden tantárgyból előadás-sorozatot hallgatnak. azok, akik valamennyi tantárgyból sikeresen szerepelnek, megkapják az általános iskolai vég bizonyítványt. egyelőre a megyeszékhelyen, a remix, a járműjavító, a 17-es számú aköv és a 12-es autójavító vállalatnál szerveztek tanuló-csoportokat. /mti/

..-

bb 54. magyar-szovjet koprodukciós filmet forgatnak kőszegen

vid-ká szb hgy

1969. október 31.

kőszeg történelmi belvárosát filmesek „szállták meg,,. itt forgatják szász péter és julian szemjonov kapaszkodj a fellegekbe című magyar-szovjet koprodukciós színes filmét. a moszkvai gorkij és a budapesti mafilm stúdió tanácskörtársasági témájú politikai persziflázs filmjének zárójelenetei játszódhatnak kőszegen. a főbb szerepeket gunnar cilinszkij, lenin-dijas rigai művész, szvetlana szvetlicsnaja szovjet művésznő, továbbá darvas iván, mensáros lászló, bujtor istván, madaras józsef és kovács istván játssza. az operátor: szécsényi ferenc, a film bemutatója 1970 végén, kőszegen lesz. /mti/

..-

16.05/szb

-31-

NA 1625

bb51. javaslatok az iskolai adminisztráció csökkentésére -
ülést tartott a pedagógusok szakszervezete budapesti bizott-
ságának elnöksége

t gj zs bh hgy

1969. október 31.

változatlanul sok adminisztrációs kötelezettség terheli a főváros iskoláinak vezetőit, pedagógusait - állapította meg pénteki ülésén a pedagógusok szakszervezete budapesti bizottságának elnöksége, amely az iskolai adminisztráció csökkentésének, egyszerűsítésének lehetőségeiről tárgyalt. az általános- és középiskolákban tartott vizsgálódások tapasztalatai azt mutatják, hogy a nevelők idejének tekintélyes részét az adminisztráció köti le, s olyan kimutatásokat, statisztikákat is kell készíteniük vezetőiknek, amelyeknek szükségessége erősen vitatható. figyelmet érdemlő adat: a statisztikák szerint a középiskolák igazgatói 226, helyetteseik 446 percet, míg az általános iskolák vezetői 287, helyetteseik pedig 676 percet fordítanak átlagosan hetente adminisztrációra.

a vizsgálat során összesen 75 olyan adminisztratív kötelezettséget, illetve eljárást jegyeztek fel, amely felesleges, vagy feleslegesen bonyolult. a szakszervezet javasolja, hogy ezek közül 19-et teljesen szüntessenek meg, 56-ot pedig egyszerűsítsenek. az indítvány szerint például végérvényesen le kellene venni a pedagógusok válláról néhány negyedévi jelentés készítésének, a törési naplók és a karbantartó füzetek vezetésének terheit. csökkentené az adminisztrációra fordított időt az is, ha a „tanmenet”, „úrlapok rubrikáit ésszerűbben állítanák össze. módosítani kellene például a gyermekvédelmi nyilvántartásokat is, amelyekben szükségtelen a tanulók adatainak átvezetése, mert a diákok személyi lapjain ugyis szerepelnek. a tanulók társadalmi munkájáról is elegendő évente csupán egy alkalommal jelentést készíteni. felesleges a tüzelőfogyasztási füzet napo kénti vezetése, a célnak megfelel az is, ha a naplóba havonta egyszer jegyzik be az elfogyott tüzelő mennyiségét.

az elnökség felhívta aktivistáit: határozottan lépjenek fel minden olyan intézkedés ellen, amely indokolatlanul újabb adminisztrációs kötelezettséget iktatna a nevelők tennivalói közé./mti/

--

bb 49 . a muzeumok nyitvatartása

mm zs bh hgy

1969. október 31.

az ország muzeumai november 6-án, 7-én, 8-án és 9-én nyitva, november 10-én, és 11-én zárva lesznek. november 7-én a muzeumok

díjtalanul látogathatók./mti/

--

- 32 -

NA 1645

bb. 50. csehszlovák répabetakarító gépsor bemutatója simaságon

vid-ká/gy/hgy

1969. október 31.

a sárvári cukorgyár pénteken gépesített répaszedési bemutatót rendezett a simasági május 1. tsz határában. győr-sopron, somogy, vas, veszprém és zala megyék nagyobb répatermesztő gazdaságainak vezető szakemberei a vendéglátó tsz-ben üzemelő csehszlovák répabetakarító gépsorral ismerkedtek. a gépsor ugynevezett fejelő része egyszerre három soron levágja a répafejet, majd a szedőgép kiemeli és pótkocsira rakja a répát. a hat emberrel kiszolgált gépsor naponta átlagosan 5,2 hold répát takarít be. nagyományos kézi szedéssel ugyanilyen teljesítményhez harminc ember szükséges. /mti/

--

bb. 55. magyar közreműködéssel kulcsátadásra készült hűtőházat avattak szlovákiában

i sz/gg/1e/gy/hgy

1969. október 31.

újabb létesítmény átadásáról érkezett hír a komplex külkereskedelmi vállalatához: pénteken a szlovákiai prievidza városban ünnepélyesen átadták rendeltetésének a 100 vagon befogadóképességű hűtőházat. a létesítmény kulcsátadásra történő elkészítésére a komplex 1968 júliusában kötött megállapodást csehszlovák partnerével, a strojexporttal. a hűtőház építése - az alapok kijelölése, valamint a tervek elkészítése után - félévvel ezelőtti kezdődött meg a diósgyőri gépgyár és a szövetv közreműködésével. az építéshez előregyártott paneleket alkalmaztak, s az üzemet a legmodernebb teljesítmény-szabályozós diósgyőri kompresszorral szerelték fel. a beruházás értéke 400 000 rubel.

a nyitra folyó melletti prievidza városban elkészült hűtőház egyike azoknak a létesítményeknek, amelyeket a komplex a diósgyőri gépgyárral és a szövetv-vel együttesen csehszlovákiába szállít, illetve ott épít fel. stupaván előreláthatólag december közepén, kassán pedig a jövő év elején készül el a zöldség-gyümölcs tárolásra alkalmas hűtőház. a magyar és a csehszlovák külkereskedelem képviselői továbbiak szállításáról is tárgyalnak és készítenek elő szerződés-kötést, az egyik hűtőház előreláthatólag rozsnyón épül majd./mti/

--

16.20/gy

- 33 -

NA 1650

bb. 56. a mém és a medosz vezetőinek tanácskozása

t jf/gg/zs/gy/hgy

1969. október 31.

pénteken a mém-ben, a minisztérium és a medosz vezetőinek tanácskozásán - amelyen megjelent dr. dimény Imre miniszter és Kovács István, a szakszervezet főtitkára - a szakigazgatási szerv és a szakszervezet együttműködésének tapasztalatait elemezték. megállapították, hogy a kollektív szerződések megkötésénél kellőképpen segítettek egymást a minisztérium és a szakszervezet vezetői, szakemberei. eddig már 400 üzemben, és gazdaságban kötötték meg a szerződéseket. az értekezleten szóba került az anyagi érdekeltség továbbfejlesztése. ennek kapcsán fontolóra vették miképpen lehetne javítani a nagycsaládos, illetve a kijövedelmű dolgozók helyzetén. az értekezleten megállapították, hogy az állami gazdaságok lakásépítési akcióvójának jók a tapasztalatai, a módszert más területen is igyekeznek majd elterjeszteni./mti/

..

bb. 58. új óriáskigyók, tejuk és varánuszok az állatkertben

i tz/gk/gie/gy/hgy

1969. október 31.

egy osztrák állatkereskedővel lebonyolított csere révén tovább gazdagodott az állatkert állománya. egyik kétpupu tevének ellenében értékes hullóket kaptunk. a most érkezett négy óriáskigyó közül kettő délkelet-ázsiban honos tigriskigyó, kettő pedig argentinai boa. velük utazott budapestre két karvastagságú, 70-80 centiméter hosszú, dél-amerikában otthonos teju-gyík, és négy varánusz-gyík. az utóbbiak közül az egyik már most is másfélméter hosszú, de mire teljesen kifejlődnek, mind a négy eléri a 2,5 métert./mti/

..

bb. 63. elhunyt hudecz Vilmos,

k sz/gk/ie/gy/La

1969. október 31.

az elektroimpex külkereskedelmi vállalat vezérigazgatóhelyettese. temetéséről később intézkednek./mti/

..

16.30/gy

- 34 -

NA 16⁵⁰

F!

bb. 59. felszabad

vid-kz/gy/cz

kecskemét 25. az évforduló alkalmából a kecskeméti rezső, az mszmp pártbizottság titkára, a megyei pártbizottság elnöke, n. n. s. gének követ-tanácslop... szövet

Hrály:

okt. 31.: 35. lap

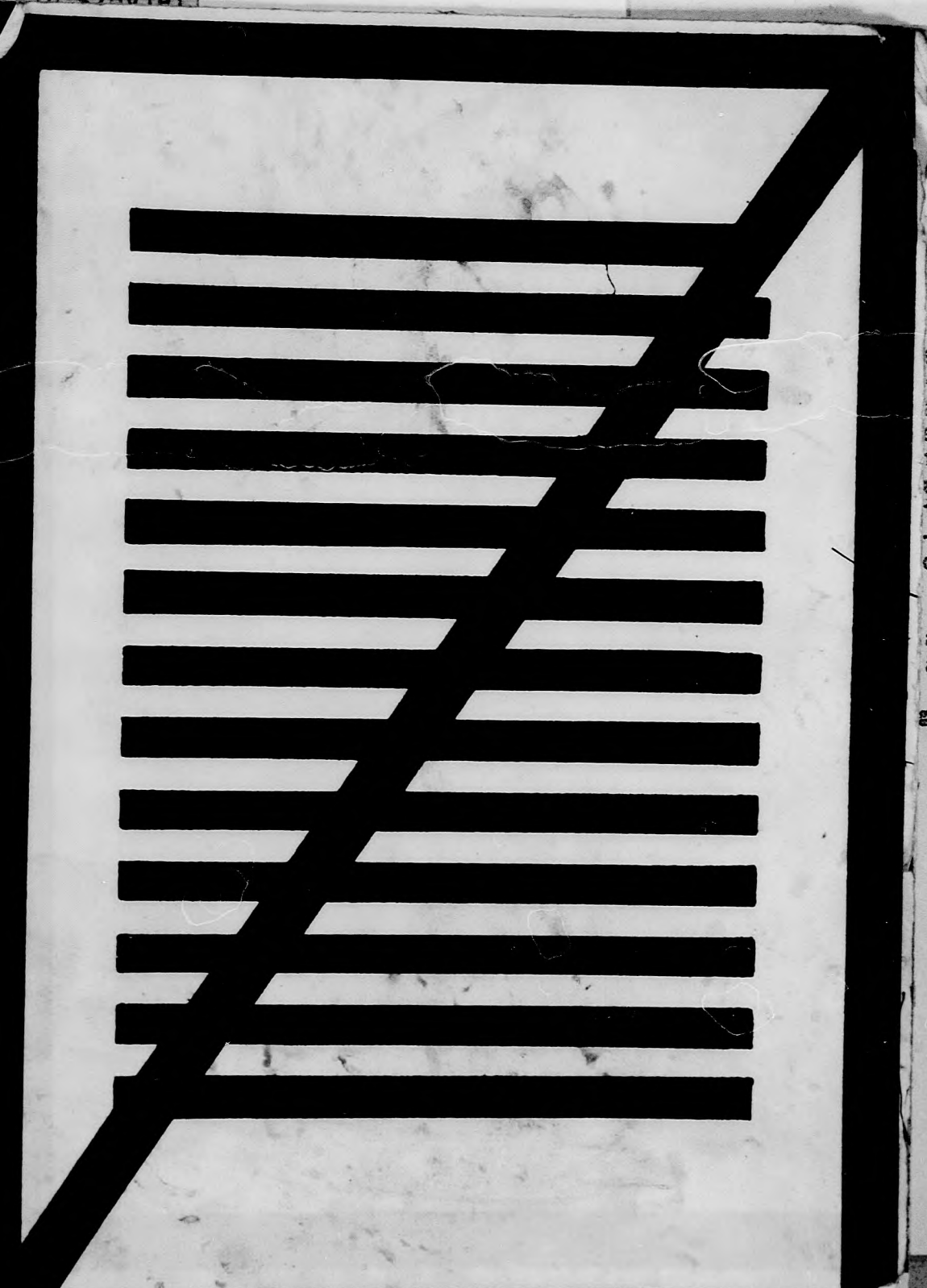
1969. október 31.

október 31-én szabadult fel. szünnepséget rendeztek. megjelent nyers, a központi bizottság elnöke, buda Gábor, a megyei tanács elnöke, a megyei nagykövetség vezetője, jelenesen hazánkban ál-

me
el
vá
ti
k
mu
má
te
fe
od

te
be
ve
m
si
a
te
ke

d
c

a-
-
ab-
ar-
t az
al-
t
-
óni-

an
ása,
gja a

F1

bb. 56. a

tanácskozása

t jf/gg/zs/

Hiraly:

pénzteke tanácskozás és Kovács is szerv és a s mezték. megá kellőképpen vezetői. szai

okt. 31.: 35. lap

1969. október 31.

és a medosz vezetőinek Timény Imre miniszter kára - a szakigazgatási nek tapasztalatait ele-tív szerződések megkötésénél térium és a szakszervezet nben, és gazdaságban kö-

anyag
ék mi-
mű dot-
illa-
a mód-

ber 31.

n tovább
llené-
gyó kö-
argenti-
centimé-
ánusz-gyik.
de mi-
ti/

október 31.

ette-

bb. 59. felszabadulási ünnepség kecskeméten

vid-kz/gy/cz

1969. október 31.

kecskemét 25 évvel ezelőtt, 1944. október 31-én szabadult fel. az évforduló alkalmából pénteken délelőtt diszünnepséget rendeztek a kecskeméti városi moziban. az ünnepségen megjelent nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, a város országgyűlési képviselője, Buda Gábor, a megyei pártbizottság titkára, dr. Varga Jenő, a megyei tanács vb elnöke, n. n. Szikacsov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének követ-tanácsosa, ott voltak az ideiglenesen hazánkban állomásozó szovjet csapatok képviselői is.

reife Géza, a kecskeméti városi tanács vb elnöke nyitotta meg az ünnepséget, majd Erdélyi Ignác, a városi pártbizottság első titkára méltatta a felszabadulás jelentőségét, az alföldi város negyedszázados fejlődését. Nyers Rezső az mszmp központi bizottság nevében köszöntötte kecskemét lakóit; újabb sikereket kívánt nekik a jövő negyedszázad szocialista építőmunkájához. ezt követően az ideiglenesen hazánk területén állomásozó szovjet alakulatok parancsnokságának képviselője üdvözölte a kecskemétieket. köszönetét fejezte ki a város lakóinak a felszabadulási harcokban elesett szovjet katonák emlékének odaadó ápolásáért.

az ünnepség a szabadság téri szovjet hősi emlékműnél folytatódott, ahol a fegyveres testületek képviselői diszörséget álltak. a város országgyűlési képviselői, köztük Nyers Rezső, továbbá a megyei, városi pártbizottság és tanács vezetői, a tömegszervezetek és a fegyveres erők küldöttel elhelyezték koszorúikat az emlékmű talapzatán. ezután katonai diszszemle köszöntötte a város felszabadulásának negyedszázados évfordulóját. a főtéren haladt át a honvédség, a munkásőrség és a rendőrség diszjegységeinek menete, őket a páncélos harci járművek követték, miközben szuperszóni-kus vadász repülőgépek húztak el a város felett.

az évforduló alkalmából a kecskeméti katona József múzeumban dokumentációs kiállítás nyílt „bács-kiskun megye felszabadulása”, címmel./mtl/

... Politikai Bizottságának tagja a
Központi Bizottság titkára

16.50/gy

- 36 -

NA 1725

bb. 62. kihirdették a tankönyvkészítő nyomdák munkaversenyének eredményét

t tf/mm/gy/La

1969. október 31.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban Kornis Pál, a kiadói főigazgatóság helyettes vezetője kihirdette a tankönyveket készítő nyomdák idei munkaversenyének eredményét. Elmondta, hogy az 1969-1970-es tanévre a nyomdák összesen 866 féle tankönyvet készítettek el 15 millió példányban, 4 078 tonna papír felhasználásával. A 17 tankönyv-gyártó nyomdának ezúttal jóval több munkája akadt, mint a korábbi esztendőkből, mert a szervezett tankönyv-begyűjtés során számos szakos tankönyvet és szakosított tankönyvet kellett megjelentetnie a tankönyvkiadó vállalatnak a megelőző években szokásos terven felül. Voltaképpen ezzel a munka-sokasodással - műszaki tekintetben - az oktatásügyi reform gyakorlati megvalósításának fináléjához érkezett.

A munkaversenyben a tankönyvkészítő nyomdák kategóriájában a nagy nyomdák közül az első helyezést az Athenaeum nyomda érte el - elnyerte a művelődésügyi miniszter vándorserlegét, elismerő oklevelet és 15 ezer forint pénzjutalmat kapott. A második és a harmadik helyre került egyetemi, illetőleg Zrínyi nyomda ugyancsak oklevél-kitüntetésben és pénzjutalomban részesült. A kisebb nyomdák csoportjában a felsőoktatási jegyzetellátó vállalat lett az első. A Szikra lapnyomda elnyerte - a más nyomdák számára nyújtott segítségért - a tankönyvkiadó vállalat ugynevezett kooperációs díját.

A szakkiadóknál szerkesztett tankönyveket előállító nyomdák kategóriájában első helyezést ért el az egyetemi nyomda és a szegedi nyomda, második helyre került a kossuth nyomda és a zeneműkiadó vállalat nyomdaüzeme - az itteni munkáskollektívát oklevéllel tüntették ki és pénzjutalomban részesítették.

A munkaversenyben helyezést ért és díjazott nyomdákon kívül elismerő oklevelet adományoztak a kossuth nyomdának, a felsőoktatási jegyzetellátó vállalatnak és a pécsi szikra nyomdának a tankönyvkiadónál, illetőleg a szakkiadóknál összeállított tankönyvek időbeni és magas színvonalú kivitelezéséért.

A díjakat és kitüntetéseket a művelődésügyi minisztérium helyettes kiadói főigazgatója nyújtotta át, majd a tankönyvkészítő nyomdák évenként ismétlődő munkaversenyének a következő oktatási esztendőre szóló kiírását Lux János, a nyomda-, a papíripar és a sajtó dolgozói szakszervezetének közgazdasági osztályvezetője ismertette. /mti/

16.55/gy

- 37 -

NA 1730

bb. 32. /világtakarékossági nap.....1. folyt./rj

a világtakarékossági napra, 31-ére virradó éjszaka első szülötteit budapesti és minden megyében megajándékozta az otp. a főváros legifjabb otp bábija solti zoltán, az istván kórházban éjjel után 5 perccel született. mamájának szombaton adják át fia első „keresetét”, az 1000 forintos betétkönyvet.

az v. kerületi otp fiókban ünnepi szolgálatot tartottak, s az ezerforintnál nagyobb betétet elhelyező ügyfelek között tárgyjutalmakat sorsoltak kis takarékosági gyermekrajz kiállításukat délután már csoportosan látogatták a kerület iskoláit. a belvárosi otp fiókban egyébként kétféle betétkönyvbe pénteken. a xvii kerületben 1.1 millió forintot tettek takarékosba ezen a napon. a kerületi otp fiókok közül a józsefvárosi zárta a legeredményesebben a napot nyolcmillió forinttal növekedett betétállományával.

a világtakarékossági napot minden kerületben ankétokkal, különböző rendezvényekkel tették mozgalmassá. sok helyen, egyebek között a 12. és a 17. kerületben, az otp fiókok meghívták a kerület vezetőit, s azokat, akik egész évben sokat tettek a takarékoság ügyéért. a 14. kerületi otp „takarékosági terefere”, rendezett a terefere eszpresszóban. másutt a háziasszonyokat hívták össze tapasztalatcserére a beosztás, a takarékos családi gazdálkodás legjobb módszereinek elterjesztése érdekében. /mti/

bb. 60. emlékmű sopronban pataki ferenc egykori partizánparancsnoknak és mártírtársainak

1/vt/mm/zs/rj cz

1969. október 31.

sopron város méltó emléket állít a városban 25 évvel ezelőtt kivégzett pataki ferenc volt partizánparancsnoknak és mártírtársainak - köztük a szónyi csoport négy tagjának, valamint ismeretlen szovjet és magyar partizánoknak. a kivégzés 25. évfordulója alkalmából november 3-án emléktáblát avatnak a határőrkerület parancsnokságán, 4-én a nyzálya uti általános iskola ünnepélyesen felvezi pataki ferenc nevét. ugyanezen a napon avatják fel az iskola előtti téren a mártír hősök emlékművét, majd elhelyezik hamvait.

a kegyeletes megemlékezésre hazánkba érkeznek pataki ferenc szovjetunióban élő hozzátartozói: özvegye és gyermekei. ugyancsak eljön rája popova, egykori partizán-rádiós, aki a mártirokkal együtt volt börtönben. /mti/

17.00 rj

- 38 -

MA 17⁴⁰

bb. 64. elutazott budapestről

1 tf/mm/gy/La

1969. október 31.

az a délvietnami husz tagú partizáncsoport, amely - a hazafias népfront és az országos béketanács meghívására - a harcokban szerzett sebesülések gyógykezelésére négy hetet töltött magyarországon. budapesti és vidéki gyógyintézményekben kaptak kezelést, szerezték vissza egészségüket.

bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent harnati sándor, a hazafias népfront országos elnökségének tagja, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, valamint a hazafias népfront és az ott több vezető munkatársa. ott volt a pénteki bucsuztatáson nyugen van phuc, a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségének titkára és le van nam, a dél-vietnami köztársaság budapesti nagykövetségének attaséja is. /mti/

embargo 19.00 óráig!

bb. 66. az algériai demokratikus és népi köztársaság

mm/zs/gy/La

1969. október 31.

nemzeti ünnepe, a fegyveres felszabadító harc megindulásának 15. évfordulója alkalmából losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait huari bumedien-nek, a forragalmi tanács és az algériai kormány elnökének. péter jános külügyminiszter ez alkalmából ugyancsak üdvözlő táviratot küldött buteflika külügyminiszternek. /mti/

bb. 67. öttalálatos lottó a 44. héten

gk/gy/La

1969. október 31.

a sportfogadási és lottó igazgatóság közlése szerint a 44. játékhét szelvényeinek értékelése közben öttalálatos lottószelvényre akadtak. a nyertes szelvény száma 2 741 485. a szelvények értékelése még tart. /mti/

17.10/gy

- 39 -

MA 17⁵⁵

bb. 61. a pécsi balett vendégjátéka szegeden

vid/ká/rj la

1969. október 31.

a pécsi balett pénteken este a szegedi nemzeti színházban vendégszerepelt. eck imre koreográfiájára és rendezésében vivaldi etűdök kében, szokolay az iszogat balladája és vuji-ly csics változatok egy találkozásra című balettjét mutatták be. a zenekart nagy ferenc vezényelte. /mti/

bb. 65. kneb vizsgálat a talajvédelemről, a devizagazdálkodásról s az elektronikus számítástechnikai eszközök kihasználásáról

1/pr/gg/rj la

1969. október 31.

pénteken ülést tartott a központi népi ellenőrzési bizottság. elsőként szabolcs istván, az mta talajtani és agrokémiai kutató intézetének igazgatója terjesztett elő jelentést egy korábbi vizsgálatról, amely a földhasznosítást, a talajvédelmet, a talajjavítást és a vízrendezést vette górcső alá. a 13 megye 250 üzemére kiterjedő vizsgálatban igen sok mezőgazdasági szakember vett részt s - amint azt az érdekelt szervek megállapították - az összeállított anyag jelentősen hozzájárul majd az általános földvédelemhez, a talajtermékenység gazdaságos növeléséhez. e jelentés mellett egy részletesebb tanulmány is készült, amely elsősorban a helyi intézkedésekkel is megoldható problémákra hívja fel a szakvezetők figyelmét. a kneb beható vita után úgy döntött, hogy a vizsgálat anyagát megküldi az illetékes irányító szervezeteknek. felkérte a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumot, valamint az országos vízügyi hivatalt, hogy ismertesse a vizsgálat megállapításaita helyi mezőgazdasági szakemberekkel.

ezután a központi népi ellenőrzési bizottság megvitatta a csökkent munkaképességű dolgozók védelméről szóló jelentést, majd a lakosság részére végzett ipari szolgáltatások számlázásáról tanácskozott. elhatározták, hogy a számlázások során leggyakrabban elkövetett szabálytalanságokról a sajtó útján tájékoztatják a lakosságot, s ugyanakkor azt is közlik, hogy a megrendelőknek mire kell figyelemmel lenniük a számla összeállításakor.

a kneb végül elfogadta a közeljövőben kezdődő három fontos vizsgálat programját. az ellenőrzés társadalmi munkásai megvizsgálják az országos műszaki fejlesztési bizottság devizagazdálkodásának hatékonyságát, mérlegre teszik a vállalati gyártmánystruktúra kialakítását célzó intézkedések hatékonyságát, végül megvizsgálják az elektronikus számítástechnikai eszközök, gépek kihasználását. /mti/

17.15 rj

- 40 -

NA 1945

bb. 68.

bb. 68. hűtőipari szocialista brigádvezetők tanácskozása győrött

vid/kz/mné/rj la

1969. október 31.

pénteken győrött tanácskozott az országos hűtőipari vállalat 83 szocialista brigádjának vezetője. gulyás béla, a vállalat vezérigazgatója üdvözölte, s tájékoztatta őket az időszerű feladatokról. mint többek között elmondotta, az idén 1.750 vagon mélyhűtött áru kerül külföldre az ország hűtőházaiból. az exporttervek teljesítéséhez szocialista brigádok főképen a minőség javításával járulhatnak hozzá. /mti/

--

bb. 69. lengyel plakátművészeti kiállítás

t/fe/j/rj zs la

1969. október 31.

nyílt pénteken a lengyel kutura és az interpressgrafik club közös rendezésében a lengyel kutura nagymező utcai helyiségében. a kiállítások az elmúlt két év legszebb lengyel plakátjai láthatók. részt vett a megnyitón tadeusz hanuszek, a lengyel népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb. 70. a lélekbuvár bemutatója kaposvárott

vid/ká/rj la

1969. október 31.

pénteken este kaposvárott a csiky gergely színházban bemutatták illyés gyula: lélekbuvár című három felvonásos vígjátékát. az előadást laczkó mihály rendezte. /mti/

--

?? 71.: mona marie mosoly - premier a békéscsabai jókai színházban

vid/ká/rj la

1969. október 31.

a békéscsabai jókai színház pénteken este bemutatta magnier-szenenádás: mona marie mosolya című kétrészes zenés vígjátékát. az óvad első zenés bemutatója miszlay istván, jászai-díjas rendezésében nagy közönségsikert aratott. a főbb szerepeket gálffy lászló, szabó éva, felkai eszter, széplaky endre és barcza éva alakította. az előadás díszleteit székely lászló, a jelmezeket vágvölgyi ilona tervezte. /5mti/

--

17.53 rj

- 41 -

NA 1845

bb. 74. erősödő békedemonstrációk az egyesült államokban - az usa kommunista pártja központi bizottsága tagjának beszámolója a népfrontban

t tf/gk/zs/gy/La

1969. október 31.

egyre aktívabbá, szélesebb körűvé válik az amerikai békemozgalom. a vietnami háború ellen mind erőteljesebben emeli fel tiltakozó szavát az egyesült államok ifjúsága, konkrét célokban, szervezett formában ölt testet a négeknek az emberi jogokért, a szabadságért vívott harca - mondta Louis weinstock, az egyesült államok kommunista pártjának központi bizottsági tagja, aki pénteken délután az országos béketanács és a hazafias népfront felkérésére a népfront-klubban előadásban számolt be az amerikai békeakciókról. miután beszámolt az október 15-1. tízmillió amerikai részvételével szervezett moratórium részleteiről, az amerikai testvérpárt magyar származású funkcionáriusa, a következőkben nyilatkozott a november közepére időzített nagyszabású békedemonstrációról:

- az ország minden részéből nagy tömegek gyülekeznek majd - november 13-ától kezdődően - washingtonban, ahol három napon át tart a tüntetés a vietnami háború ellen. negyvenezer főnyi tömeg indul majd az arlingtoni temetőtől, hogy a fehér házig vezető felvonuláson tegyen hitet a jóakarata amerikaiak békevágáról, a vietnami agresszió elítéléséről. a tömeg olyan táblákat visz majd, amelyeken egy-egy vietnamban elesett amerikai katona neve és azonossági száma lesz feltüntetve. a felvonulók hatalmas koporsóba dobják be ezeket a feliratokat, s a koporsót nixon elnökhöz juttatják el. a fehér ház előtt ugyanis nagyszabású népgyűlést tartanak, s a koporsóval jelképesen az elnöki rezidencia ajtaja elé teszik le a felelősséget, amely amerika vezető politikusait terheli a vietnami nép ellen viselt háborúért.

a négek helyzete kapcsán kifejtette, hogy a vietnami háború terheit elsősorban a feketebőrű amerikaiak viselik, mivel túlnyomó hányadban közülük sorozzák az agressziós csapatok legénységét. a fehéreknél háromszorosa több néger katonát kényszerítenek a vietnami harcokba. ugyanis közülük csak keveseknek van szakmája, a legtöbbet nem fejezték be iskolájukat, márpedig elsősorban a szakképzetlen és iskolázatlan amerikai állampolgárokat áldozzák fel a vietnamiak elleni küzdelemben.

/folyt. köv./

18.55/gy

- 42 -

MA 1930

bb. 74. erősödő békedemonstrációk... 1. folyt./ gy

a hangulat a négek között mind forradalmibbá válik, mert egyre többen és mind hangosabb szavai követelik: a szabadságot és az egyenlőséget ne csak papíron biztosítsák a négek részére, hanem a valóságban is. a néger ifjúság szervezetei ma már sokhelyütt lerombolják régi, nyomoruságos gettókat, s új lakhelyek építését követelik az ígérető kormányzattól. hiszen ez csak a minimális ellenszolgáltatás lenne azért az évenként több mint nyolcmilliárd dollár ugynevezett szuperprofitért, amit a négek munkájából sajtolnak ki a kormányon levő amerikai monopolkapitalisták.

hangsúlyozta az amerikai kommunista vezető: az ellen is szól a tiltakozás, hogy a bérek emelkedése messze mögötte marad az árak emelkedésének. a dollár értékének csökkenése következtében korábban megtakarított pénzüket ugyszólván az utolsó centig elvesztik a munkások, hiába kényszerítették ki sztrájkokkal, tüntetésekkel bérük bizonyos emelését. az uralkodó osztályokra jellemző magas életszínvonal árnyékában az élet sokasodó költségei, az átlagamerikaiak mind nehezebb megélhetése húzódik meg.

elmondta végezetül Louis weinstock, hogy a novemberi tüntetés-sorozat az egyesült államok valamennyi békeszervezetét csatasorba állítja, s ezzel emberek százmillióf mozgósítja, szinte az egész amerikai nép tiltakozó hangját fogja egy szólamba./mti/

--

bb. 75. időjárásjelentés

gg/gy/La

1969. október 31.

a meteorológiai intézet jelenti pénteken este:

Lassan mérséklődő szél

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, szórványos futóesőkkel. az időnként még erős nyugati, északnyugati szél lassan mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 10-15 fok között./mti/

--

19.00/gy

- 43 -

MA

bbm 73. rendőrségi hírek

gk/zs/gy/éla

1969. október 31.

Budapesten, a 22. kerület 13-as utcában Lakatos Mihály 44 éves segéd munkás ittás állapotban összeszólalkozott Marczis János 35 éves segéd munkással. a szóváltás tetlegességig fajult. Lakatos zsebkésével összeszurkálta Marczist, akit a mentők életveszélyes sérülésekkel szállítottak kórházba. a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és eljárást indított a többszöri büntetett előéletű Lakatos Mihály ellen, emberölés büntetésének kísérlete miatt.

a 9. kerület soroksári ut és vágóhid utca kereszteződésénél Drahony Oszkár 56 éves építésvezető személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget és elütötte szabó Lajos 49 éves rokkantnyugdíjas budapesti lakost, aki a kórházba szállítás közben meghalt. a közlekedésrendészet a gázolót őrizetbe vette./mt1/

..

vbb. 76. magyar újságírók az indiai nagykövetségnél

t fe/gg/gy/la

1969. október 31.

Sumal Sinha, az indiai köztársaság budapesti nagykövete pénteken baráti beszélgetésen látta vendégül a magyar sajtó, rádió és televízió munkatársait, akik elkísérik Losonczi Pált, az elnöki tanács elnökét hivatalos indiai látogatására. a nagykövet ez alkalommal elmondta az újságíróknak, hogy kormánya nagy jelentőség tulajdonít Losonczi Pál utazásának, mert ez elősegíti, hogy a két, földrajzilag egymástól távol levő ország jobban megismerje egymást, s tovább erősítse a magyar népköztársaság és India együttműködését. örömet fejezte ki, hogy népes újságírócsoport lesz az elnöki tanács elnökének kíséretében, mert ez is hozzájárul ahhoz, hogy a magyar közvélemény bővebb értesüléseket szerezzen a távoli India népeinek mindennapi életéről és munkájáról. /mt1/

..

19.05/gy

- 44 -

M 1940

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

M t i h i v a t a l o s k ö z l e m é n y e k

1969. október 31.

bb. 72. az elnöki tanács ülése

1969. október 31.

a népköztársaság elnöki tanácsa pénteken ülést tartott.

törvényerejű rendeletével kihirdette a magyar népköztársaság kormánya és a német demokratikus köztársaság kormánya között a vízummentes utazás tárgyában aláírt egyezményt.

az elnöki tanács a tudománypolitikai irányelvekkel összhangban törvényerejű rendelettel szabályozta a kutatóintézeti vezetők és egyes kutatói munkakörökben dolgozók munkaviszonyát. az új tvr. elősegíti a tudományos káderek jobb kiválasztását, továbbá azt a célt szolgálja, hogy a gyakorlati munkát kedvelő kutatók bizonyos idő után átkerülhessenek az iparba vagy a népgazdaság más területére és a tudományos intézetekben szerzett tapasztalataikat a gyakorlatban hasznosítsák.

a tvr. szerint a felügyeletet gyakorló miniszterek által kijelölt kutatói munkakörökre az eddigi határozatlan időre szóló munkaviszonnyal szemben határozott, legfeljebb öt évi időtartamra szóló szerződést lehet kötni. a kutatóintézeti vezetők vezetői megbízatása határozott időre, ugyancsak legfeljebb öt évre szól majd. a vezetői megbízatás megszűnése nem érinti a kutatóintézettel fennálló munkaviszonyt. a törvényerejű rendelet végrehajtásáról a munkaügyi miniszter gondoskodik.

/folyt. köv./

18.25/gy

- 1 -

M 1845

bb. 72. / az elnöki tanács... 1. folyt./ gy

az elnöki tanács módosította a honvédelmi hozzájárulásról szóló 1959. évi 26. számú törvényerejű rendeletét.

az új tvr. szűkíti a honvédelmi hozzájárulás fizetésére kötelezettek körét. az eddigieken kívül mentesülnek a fizetési kötelezettség alól azok is, akiket sorkatonai szolgálatból katonai kötelezettséggel összefüggő baleset, sérülés vagy betegség miatt leszereltek; akik legalább kétharmad részben munkaképesek; akik szolgálati körülményeik miatt a fizetési kötelezettség alól felmentést kapnak.

a tvr. az eddigiekhöz képest rugalmasabban állapítja meg a hozzájárulás fizetésének kezdeti időpontját.

a törvényerejű rendelet egyben felemeli a honvédelmi hozzájárulás összegét, amely a munkaviszonyban állóknál és a termelőszövetkezeti tagoknál egységesen a kereset tizenkét százaléka.

a honvédelmi hozzájárulás felemelt összegéből a sorkatonai szolgálatot teljesítők arra rászoruló hozzátartozói az eddiginél magasabb segélyt kapnak, és a szolgálatukat befejező sorkatonák egy része - a polgári életbe történő beilleszkedés elősegítésére - egyszerű penzjuttatásban részesül.

x x x

az elnöki tanács törvényerejű rendeletével összhangban a kormány módosította a hadkötelezettséget teljesítők érdekvédelméről szóló rendeletét. felemelte a családi segély összegét és újra szabályozta folyósításának feltételeit.

az új rendelkezés nem ír elő határozott összeget családi segélyként, hanem úgy intézkedik, hogy a közös háztartásban élő hozzátartozó bármely forrásból származó összes jövedelmét havi 800 forintra kell kiegészíteni, s minden további hozzátartozó esetén 300-300 forinttal kell felemelni. a külön háztartásban élő hozzátartozók esetében az eltartásra szoruló keresetét, illetőleg bármely forrásból származó összes jövedelmét egy személy esetén havi 600 forintra kell kiegészíteni, s minden további személy esetén 200-200 forinttal kell emelni.

/folyt. köv./
18.30/gy

- 2 -

m 72. / az elnöki tanács.... 2. folyt/ gy

a jogosultságot az érvényben levő rendelkezések figyelembevételével továbbra is az illetékes tanácsi szerv állapítja meg. a segély folyósításáról a nyugdíjfolyósító igazgatóság gondoskodik.

az új rendelkezések 1970. január 1-én lépnek életbe.

x x x

az elnöki tanács a budapesti orvostudományi egyetem nevét - fennállásának kétszázéves évfordulója alkalmából - „Semmelweis orvostudományi egyetem”-re változtatta.

az elnöki tanács egyéni kegyelmi ügyekben döntött, majd egyéb ügyeket tárgyalt.

/mt1/

..

18.33/gy

- 3 -

NA 1850

NA 1850

bb. 77. erdélyi károly hazaérkezett prágából

bc/gg/gy/La

1969. október 31.

pénteken este hazaérkezett prágából erdélyi károly külügyminiszterhelyettes, aki a győgszabadságon levő péter jános külügyminiszter helyett a magyar kormány képviselőjében részt vett a hét szocialista ország külügyminisztereinek értekezletén. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent bojti jános külügyminiszterhelyettes, s ott volt dr. oldrich mohelsky, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is./mti/

..

bb. 78. corneliu manescu román külügyminiszter

La/gg/gy/La

1969. október 31.

a szocialista országok külügyminisztereinek prágai tanácskozásáról hazatérve pénteken átutazott budapesten. a ferihegyi repülőtéren puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese üdvözölte./mti/

..

bb. 79. a japán nagykövet bucsufogadása

t fe/gg/gy/La

1969. október 31.

toshio urabe, japán budapesti nagykövete pénteken este fogadást adott a margitszigeti nagyszállóban abból az alkalomból, hogy a közeljövőben végleg távozik Magyarországról. a fogadáson megjelent dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke, dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. házi vencel külügyminiszterhelyettes, továbbá a politikai, a gazdasági és a társadalmi élet számos más ismert személyisége. ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja./mti/

..

NA 2105

bb. 80. hosszás közlekedési torlódások csucsforgalom idején a Lénc-híd környékén - több baleset hátráltatta a közlekedést

1 sz/gg/gy/La

1969. október 31-

pénteken este a budapesti közlekedési vállalat ügyeletes fődíszpécsere több olyan tényezőről adott jelentést, amely akadályozta a zavartalan közlekedést. délután a csucsforgalmi időben, öt óra után néhány perccel a 4. kerület Árpád ut és Leibstücker Mária utca sarkán a 7/1 jelzésű villamos elé került Mészáros István 24 éves segédmunkás, Jászberényi Lakos, akit a villamos halálra gázolt. a baleset miatt a villamosforgalom 26 percig állt. ugyancsak öt óra után a Ferenc körút és az Üllői ut sarkán Mihály János, 49 éves tehermozdonyvezető felugrott a mozgó villamosra, visszaesett és kártörtést szenvedett. a forgalmas csomóponton emiatt 15 percig szünetelt a villamosforgalom. a 10. kerületben a Bihar utca és a Szállás utca sarkán féktávolságon belül a 13-as villamos elé hajtott egy teherautó. egy rakodómunkása könnyebben megsérült. a teherautóban 70 000 forintos, a villamosban 6 000 forintos kár keletkezett, a forgalom pedig 24 percig állt.

a szokásosnál is több bosszúságot okozott utasainak a délutáni csucsforgalmi időben a 2-es és a 4-es autóbusz. az ügyeletes díszpécsere elmondta, hogy szinte egész héten át ismétlődik a Lánchídon és környékén a torlódás. szükségessé válik annak megvizsgálása, hogyan tudnák meggyorsítani a közlekedést, vagy elterelni a forgalom egy részét, mert pénteken délután előfordult például, hogy miközben a kocsik a Lánchíd környékén vesztegeltek, 33 percig nem tudtak 2-es buszt és 15 percig újabb 4-es buszt indítani./mti/

bb. 81. elutazott az ndk közoktatási küldöttsége

k vt/mm/zs/gy/La

1969. október 31.

pénteken este elutazott budapestről az ndk közoktatási küldöttsége, amely - Karl Dietzl miniszterhelyettes vezetésével - Lugossy Jenő művelődésügyi miniszterhelyettes meghívására töltött néhány napot hazánkban. a vendégek megbeszéléseket folytattak a közoktatás időszerű kérdéseiről, a két ország közoktatási kapcsolatainak továbbfejlesztéséről, s meglátogattak több pedagógiai intézményt. a tárgyalásokon megegyeztek a két minisztérium közötti, hosszabb időre szóló megállapodás előkészítésében, amelynek alapján közös erőfeszítéseket tesznek a közoktatás fontos problémáinak megoldására.

a küldöttséget a nyugati pályaudvaron Lugossy Jenő, valamint az ndk budapesti nagykövetségének vezető munkatársai búcsúztatták./mti/

- v e g e -
- 46 -

21.50/gy

NA 2205

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1969. november 1.

bb. 1. diszünnepség az Erkel színházban - diszkivilágítás, koszorúzások - előkészületek november 7. megünneplésére

1 pr/j/zs/gy/cz

1969. november 1.

Fehér Péter, az mti munkatársa jelenti:

országszerte megkezdődtek az előkészületek a nagy októberi szocialista forradalom 52. évfordulójának megünneplésére: Budapest népe változatos eseménysorozattal emlékezik a történelmi sorsfordulót hozó 1917 hőseire. ünnepi külső ölt a főváros: fellobogózik az utcákat, tereket, zászlókkal, transzparenszekkel díszítik a középületek homlokzatát, s diszkivilágítás teszi majd hangulatosá az esti városképet.

november 6-én, az ünnep előestéjén dr. Ajtai Miklós, a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottságának póttagja, a kormány elnökhelyettese méltatja majd az ünnep jelentőségét a rádióban és a televízióban, ugyanaznap este az Erkel színház társulata disz-előadáson mutatja be Erkel Bánk bánját. ezen a napon vonják fel az állami zászlót a parlament előtti Kossuth téren, s 7-én délelőtt zenés őrségváltással tisztelognak a fegyveres testületek tagjai. a Gellérthegy felszabadulási emlékműnél szintén katonai tiszteltetés közepette vonják majd fel a nemzeti lobogót és a nemzetközi munkásmozgalom vörös zászlaját. f.j. tyitovnak, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott budapesti nagykövetének beszéde az ünnep délutánján hangzik el a rádióban és a televízióban.

a sokéves szép hagyományt követve, a budapestiek fővárosszerte virággal borítják a szovjet hősi emlékműveket.

/folyt. köv./

- 1 -

NA